

Yugoslav hükümeti tarafından yapılan işfaat

Bütün Bulgaristan Yugoslavyaya teklif edilmiş Saraybosnada bir beyanname neşredildi

Saraybosna 15 (A.A.) — Yugoslav hükümeti, muvakkaten yerleştiği Saraybosnadan neşrettiği bir beyanname, Yugoslavyaya, Mihver ile itihak etmesi için, bütün Bulgaristan ve Selânik'in teklif edilmiş olduğunu ifşa etmektedir. Beyanname şöyle devam ediyor: Ecdadımızın an'anelerine uygun olarak Balkan istiklâlini mezara gömmektense taarruza uğramağı tercih ettik. Harbi arzu etmiyorduk ve Yugoslavyada hiçbir kimsenin Almanyaya karşı muhtemel bir harbin neticesi hakkında hayale kâpılmamakta idi. Mukavemet etmekle hedefimiz Yunan ve İngiliz mütefiklerimizin üzerindeki Alman taziyekini azaltmaktır.

Türkiyede sözcü yok.

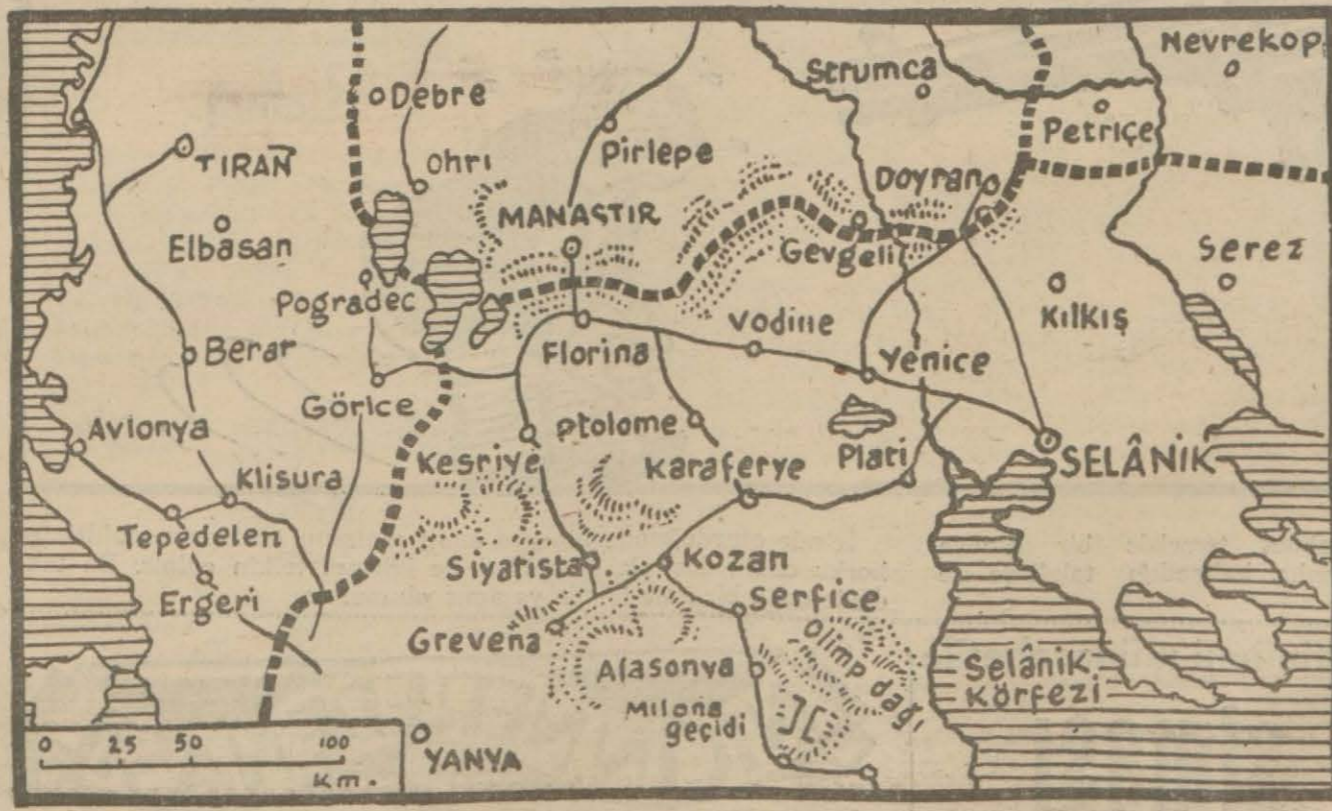
Ankara 15 (A.A.) — Türkiye'nin dahili veya harici siyaseti hakkında ecnebi ma'buat mümessillerine söz söylemeğe mezun herhangi şekil ve sıfatla sözcü bulunmadığını ve bu yolda söz söylemek hususunda mes'ul devlet adamlarından başka kimsenin salâhiyeti olmadığını beyana Anadolu Ajansı memur edilmiştir.

Amerika millî müdafaa kanunlarını genişletiyor

Ecnebi vapurlarının müsaderesi için emir verilecek

Londra 15 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin Newyork muharriri yazıyor: Parlâmentonun millî müdafaa kanunlarını genişletmek için süratle yeni kararlar ittihaz etmesine intizar olunmaktadır. Zannedildiğine göre Ruzvelte Amerika limanlarında bulunan bütün ecnebi gemilerin müsaderesi için önümüzdeki hafta mezuniyet verilecektir. İtalya büyük elçisi Prens Colonna 28 İtalyan gemisinin müsaderesine karşı yeni bir protesto notası daha vermiştir. Amerika hariciye nezaretinin bu protestolara aldırış etmeyeceğini gösteren alâmetler vardır.

6 ayda pratik usul ile İngilizce Yedinci ders 5 inci sayfada

Cephelerde vaziyeti gösteren harita

Yunan cephesinde vaziyet

Yeni bir cephe kuruldu

Yunanlılar Göriceyi tahliye ettiler, Pirede 5 Alman tayyaresi düşürüldü

Atina 15 (A.A.) — Yunanistan'daki Britanya kuvvetleri umumî karargâhından bugün tebliğ edilmiştir: Britanya imparatorluk kuvvetleri hattının sağ tarafında düşman makineli kit'aları tarafından yapılan hücumlar tardedilmiştir. Başka yerlerde düşmanla temas vâki olmamıştır.

Almanlar esas müdafaa hattına varmadılar Atina 15 (A.A.) — Afî: Bildirildiğine göre, Almanlar, (Devamı 3 üncü sayfada)

Askerî vaziyet

Libya, Yugoslavya ve Yunanistandaki son harekât

Yazan : H. Emir Erkilet

Yugoslavyada: Şimalden gelen Alman kuvvetleri Belgrad bölgesinden cenuba doğru Yugoslav kuvvetlerini tazyik etmektedirler.

Şimal batıdan ilerleyen Alman ve İtalyan muhtelif kolları da Bosnasaray ve Mostar'a doğru yürümektedirler. Fiume civarından cenuba doğru yürümüş ve kısmen donanma himayesinde Dalmacyanın şimal limanı Zara'ya çıkmış olan İtalyan kuvvetleri bu mevkin cenub doğusundaki Knin demiryolu telâki noktasına varmışlardır. Diğer makineli kit'alar da Zara'nın cenubunda Dalmacyanın diğer bir iskele mevki olan Sebeniko'ya gelmişlerdir. Bu son mevki den Hersek'in merkezi olan Mostar şehri 150 kilometrelik bir mesafededir. (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Alman - Yugoslav cephesinde

Sırb çeteleri faaliyete geçtiler

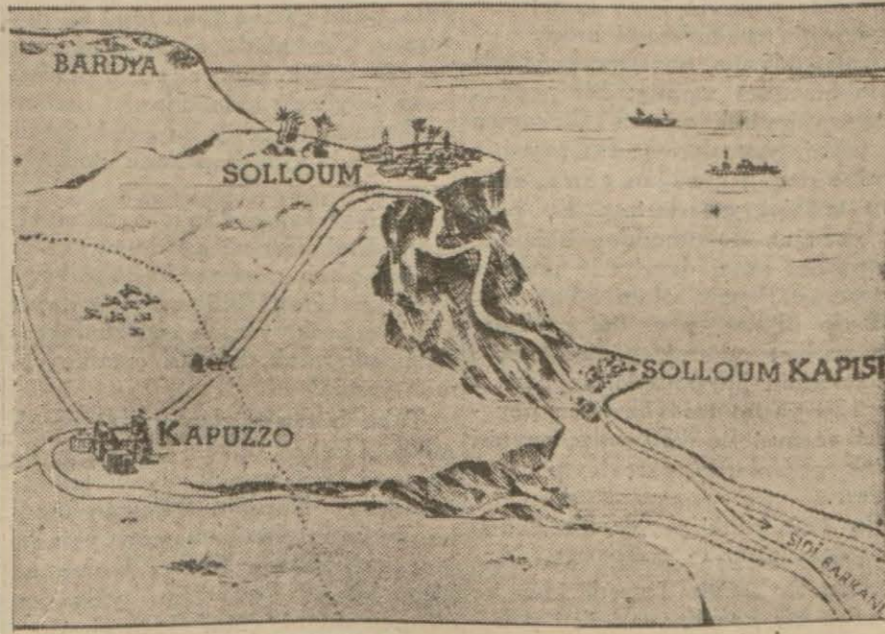
Alman tebliği Saraybosnada ihata hareketine devam edildiğini bildiriyor

Atina 15 (A.A.) — Atina radyosu, Pazartesi akşamı emisyonunda, Yunan harb nezaretinin tebliğini kaydettikten sonra demiştir ki:

İngiliz hava kuvvetleri ve Yunan hava kuvvetleri filoları, düşmanın kit'a ve levazım tahşidatı yapmakta olduğu sanılan Manastır mintakasındaki Almanları, merhametsizce bombardıman etmekte ve mitralyöz ateşinde tutmaktadır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Eyüde hava denemesi muvaffakiyetli oldu

(Yazısı 3 üncü sayfada) Bir sabah gelen haberler 3 üncü sayfadadır

Sollum'un mevki ve vaziyeti

Tobruk mukavemet ediyor

Almanlardan 200 esir alındı, 15 tank tahrib edildi

Vaziyet istikrar kespetti

Kahire 15 (A.A.) — Kahiredeki umumî karargâh tarafından bu akşam neşredilen harb tebliği: Libyada: Dün Tobruk'a yapılan Alman hücumu püskürtülürken 200 kadar Alman esir edilmiş, yüzden fazla Alman ölüsü sayılmıştır. En az 15 Alman tankı tahrib edilmiştir. Biz de 8 tank kaybettik. (Devamı 3 üncü sayfada)

Büyük bir çarpışmaya doğru

İngilizlerin esas hedefi İskenderiye ve Süveyşin muhafazası

Mısırın vaziyeti

Londra, 15 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Mısır muharebesinin esas hedefi, Afrikanın şimal sahilini değil, fakat İskenderiye ve Süveyş kanalını müdafaaadır. İskenderiye ve Süveyş, muhakkak surette general Rommel'in mümkün olan bütün kuvvet ve süratle (Arkası sayfa 7 sütun 3 de)

Anadoluya gideceklerin vaziyetleri

Meclis Parti grupunda müzakereler oldu

Kimsenin mağduriyetine meydan verilmeyecek Dünkü toplantıda Hariciye Vekili de siyasi hâdiseler hakkında izahat verdi

Ankara 15 (A.A.) — C. H. Partisi Meclis grubu umumî heyeti bugün 15.4.1941 Salı günü saat 15 te reis vekili Seyhan meh'usu Hilmi Uran'ın reisiğinde toplandı.

Celsenin açılmasını müteakib kürsüye gelen Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu bizi uzaktan yakından alâkadar eden siyasi hâdiselerin son inkişaf safhalarını izah etmiş ve bu meydana bazı hatibler tarafından sorulan suallere de cevaplar vermiştir. Grup umumî heyeti hükümetin beyanat ve izahatını tamamilen tasvib etmiştir.

Bunu müteakib ruznameye geçilerek Trakya ve İstanbul Anadolu içerisine geçmek istiyen ve bir kira evinde oturan kimselerle ev sahipleri arasında kira ve kurtar yüzünden çıkan meselelerin gittikçe büyümeğe olduğuna hükümetin dikkatini çeken takdir okunmuştur. Hükümet bu mesele etrafında tetkikat yapacağını ve kimsenin mağduriyetine meydan verilmeyecek kanuni tedbirler ittihaz edeceğini grup umumî heyetine bildirmiştir. Ruznamede başka madde olmadıktan ziyasınca celseye nihayet verilmiştir.

Anadoluya gitmek isteyen vatandaşlar

Beyannameleri bugün tasnif ediliyor

Neticeler Ankaraya bildirilecek, gelecek emre göre, hususî trenlerle sevkiyata başlanacak

Şehrimizden Anadolunun muhtelif istasyon ve iskelelerine hükümet vesaitile meccanen gitmek arzusunda bulunan vatandaşların kaymakamlıklara beyanname verme müddeti dün akşam bitmiştir. Kaymakamlıklar, beyanname vaziyetini bugün vilâyete bildireceklerdir. Bugün öğleden evvel vilâyette vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarın riyasetinde kaymakamların iştirakile bir toplantı yapılacak ve ne kadar vatandaşın hangi istasyon ve iskelelere gitmek istediği tesbit olunacaktır. Beyannamelerin tasnif neticeleri hükümete bildirilecek ve gelecek emre göre sevk işine başlanacaktır. Bu sevk işinin alâkadarlardan müteşekkil bir komisyon tarafından tanzim ve idare

re edileceği anlaşılmaktadır. Devlet Demiryolları ve Denizyolları idareleri nakliyat için icab eden tedbirleri alacaklardır. Nakliyat ayrı katarlar ve vapurlar tahrik edilmek suretile yapılacaktır. Hükümet vesaitile meccanen yapılacak nakliyat yalnız iskele ve istasyonlara kadar olacaktır. İstasyon ve iskelelere civar şehir ve kasabalara gitmek isteyenler kendi paralarıyla tutacakları vasıtalarla gideceklerdir. Anadoluya gitmek isteyenlerin sevk işine başlanması hususunda hükümetten emir geldikten sonra vatandaşlar grup grup muntazam bir şekilde gitmek istedikleri istasyonlara gönderileceklerdir.

Kahraman orduya iltihak eden genç doktorlarımız dün merasimle and içtiler

Dünkü merasimde bulunanlar ve yeni doktor sübaylarımız Askerî Tıbbiye okulunu geçen yıl bitiren ve Gülhane hastanesinde stajlarını ikmal ederek orduya iltihak eyliyen genç doktor sü-

baylar dün, Askerî Tıbbiye okurunda merasimle and içmişlerdir. And içme töreninde örfî idare komutanı Korgeneral Ali Rıza Ar-

tunkal, İstanbul komutanı General İshak Avni Akdağ, General Hüseyin Hüsnü, Üniversite rektörü (Arkası sayfa 7 sütun 3 de)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken Yugoslav mukabil taarruzları

Almanlar büyük takviye kuvvetleri almya lüzum gördüler

Londra, 16 (A.A.) — B. B. C.: Yugoslavyadan yeni bir haber yoksa da, radyo ve ajanslardan anlaşıldığına göre Yugoslav kuvvetleri geniş mukabil taarruzlarda bulunmaktadırlar. Yugoslav mukavemetinin gittikçe artmakta olduğu anlaşılmaktadır. Bunun en büyük delili Alman ordusunun Romanya ve Bulgaristan yolu ile pek fazla takviye edilmekte olmasıdır.

Yunan tebliği

Garbi Makedonyada yeni mevzilere çekilme işi muvaffakiyetle sona erdi

Atina, 16 (A.A.) — B. B. C.: Yunan tebliği: Arnavudluk cephesinde İtalyan mahalli taarruzları ağır zayıfla geri püskürtülmüştür. Garbi Makedonyada kuvvetlerimizin plân mucibine yeni mevzilere çekilmeleri muvaffakiyetle sona ermiştir. On düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Amerikada mühim bir karar

Amerikan gemileri muharib su ara girmeye ikçe nerede olursa olsun müdafaa e ilecek

Londra, 16 (A.A.) — B. B. C.: Ruzvelt dünkü gazeteciler toplantısında Amerikanın kendi ticaret gemilerini bitaraflik kanunu hükümlerinin tarif ettiği muharib sulara girmedikçe her nerede olursa olsun müdafaa edeceğini söylemiştir.

Amerika ordu ve donanması her taarruza mukabele edecek

Vaşington, 16 (A.A.) — Harbiye nazırı Stimpson demiştir ki: «Nerede olursa olsun Amerikan ordu ve donanması taarruza uğradığı takdirde, mukabeleye hazırdir.»

Amerika ayda 1200 tayyare yapıyor

İlk uçan kaleler İngiltereye vâsil oldular

Londra, 16 (A.A.) — B. B. C.: Amerikanın Mart ayı içinde 1200 tayyare yaptığı anlaşılmıştır. Bu miktar yakında ayda 1500 e bağlı olacaktır. İngilterenin sipariş ettiği ilk «Uçan kaleler» İngiliz topraklarına vâsil olmuşlardır. Bunlar yakında hizmete girecektir.

Bulgaristan Yugoslavya ile diplomatik münasebatı kesti

Sofya, 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Bulgar hükümeti Yugoslav hükümetle diplomatik münasebatını kesmiştir.

Dessie düşmek üzere

Kahire, 16 (A.A.) — Habesistanda İngiliz kuvvetleri Dessieye doğru ilerlemektedirler. Bu şehrin işgali pek yakındır.

Bir propaganda servisi ihdas edileceği haberi asılsız

Ankara 15 (A.A.) — Dahiliye Vekâletine bağlı bir propaganda servisi ihdas edilmek üzere bulunulduğuna dair İstanbulda münteşir Vatan, Yeni Sabah Haber ve Son Telgraf gazetelerinde intişar eden haberin asılsız olduğu yapılan tahkikat neticesinde anlaşılmıştır.

Yunan cephesinde vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

daha esas Yunan müdafaa hatfına varmışlardır. Birçok Alman tankı, Manastırdan Florinaya giden ovada çamura batarak yerinde kalmış vaziyette idi.

İngiliz hava kuvvetleri, bu münakatada Alman tahşüşlerinde çok büyük tahribat yapmıştır.

Yunan tebliği
Atina 15 (A.A.) — Yunan orduları başkumandanlığının 172 numaralı ve 14 Nisan tarihli tebliği:

Garbi Makedonyada Ptolemais mintakasında zirhli kıtaat arasında müsademeler olmuştur. Alman kuvvetleri, Klissoura, Kozani ve Statis. ta'ya doğru ilerlemişlerdir.

Cenubi Yugoslavyanın Alman kuvvetleri tarafından işgali ve binnetice Yugoslav arazisinde şimal cephesindeki ordumuzun cenahlarına ve gerisine giden güzergâhların açılması üzerine hareketâ müteallik esbabdan dolayı kuvvetlerimizin geri çekilmesi ve Görice'nin tahliyesi emredilmiştir. Düşman, ric'at harekati başlarken üç dört saat sonra bunun farkına varmış ve motosikletli müfrezeler sevki suretiler bu hareketi iz'ac etmek teşebbüsünde bulunmuşlardır. Motosikletli efraddan bir miktarı esir edilmiştir. Arnavudluk cephesinin diğer aksamında düşman, muhtelif noktalarda taarruz hareketine geçmiş de püskürtülmüştür. Yüze yakın esir aldık.

Alman tayyarelerinin akınları
Atina 15 (A.A.) — Umumi emniyet nezareti tarafından 14 Nisan akşamı neşredilen resmî tebliği:

Alman tayyareleri mütevali dalgalar halinde Pire mintakasını bombardıman etmişlerdir. Nüfusca zayıf yoktur. Yalnız bazı evler hasara uğramıştır. Tayyareler Atikyada muhtelif kasabaları ve tarlalarda çalışan çiftçileri mitralyöz ateşine tutmuş iseler de zayıf olmamıştır. Alman tayyarelerinden mükrekib diğer bir filo aynı mintakada muhtelif kasabaları mitralyöz ateşine tutmuş ise de zayıf yoktur. Bu tayyareler, Lakonyada kırık mintakalara bombalar atmışlardır. Nüfusca zayıf yok ise de tarlalarda ehemmiyetsiz tahribat husule gelmiştir. İlia kırık mintakaları da taarruza uğramıştır. Fakat nüfusca zayıf ve hasar yoktur.

5 Alman tayyaresi düşürüldü
Atina 15 (A.A.) — Yunanistan'daki İngiliz kuvvetleri umumi karargâhından bildirilmiştir:

İngiliz avcı tayyareleri, bu sabah Alman tayyareleri tarafından Pire limanına ve civarına dikine yapılan bombardıman hücumu esnasında 5 Alman tayyaresini muhakkak surette düşürmüşlerdir. Diğer bir çok tayyareler de hasara uğramıştır ve bunların üstlerine dönmüş olmaları ihtimal haricindedir. İngiliz hava kuvvetleri tesisatında hafif hasar mevcuttur. Bütün tayyarelerimiz sal'men dönmüşlerdir.

Yunanistandaki üslerden hareket eden İngiliz tayyareleri Alman münakalatında çok büyük hasarlar vukua getirmişlerdir.

Alman esirleri Atında
Atina 15 (A.A.) — Cephe esiri alınan bir miktar Alman askeri Atınaya getirilmiştir ve bir tecrid kampına sevkedilmiştir. Alman harb esirleri kendilerinden evvel birkaç İtalyan sübayının yerleştirildiği yatakhaneye girince hepsi birden başka bir yere konulmak arzusunun izhar etmişlerdir.

Bir İngiliz krovazörü battı

Londra, 16 (A.A.) — Bahriye nezareti tebliği ediyor: Bir gemi kafesine refakat etmekte olan «Bonavanti» kruvazörü torpillerle batmıştır. «Bonavanti», 5450 ton hacminde iki sene evvel denize indirilmiş bir kruvazör idi.

Brest dört saat bombalandı

İngilizler Holânda sahillerine gündüz akınları yaptılar

Londra 15 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği: Bombardıman servisimize mensub büyük bir teşekkül, gece, Brest deniz üssüne hücum etmiştir. Takriben 4 saat kadar süren hücum, bulutlu bir havada başlamış, fakat bilâhare hava daha ziyade açılmıştır. Neticelerin müşahedesi karantlık dolayısıyla güçleşmiş ise de, Scharnhorst ve Gneisenau muharebe kruvazörlerinin hâlâ yerlerinde bulunduğuna görülmüştür. Doklar mintakasına ağır capta yüzlerce bomba atılmıştır. Bombaların gemilerin üzerinde veya yakınlarında patladığı görülmüştür. Fakat isabetlerin tam olup olmadığını tesbit etmek mümkün olamamıştır.

Alman - Yugoslav cephesinde

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Yugoslavların mukabil taarruzları
Cenubi Yugoslavyadaki vaziyet, son 48 saat zarfında hassedilir derecede iyileşmiştir. Yugoslav kuvvetlerinin Alman münakalatına hücum ettikleri, bu münakalatı bozdıkları ve düşmana büyük zayıf vermişlerdir. Yugoslav kuvvetlerinin Alman münakalatına hücum ettikleri, bu münakalatı bozdıkları ve düşmana büyük zayıf vermişlerdir. Yugoslav kuvvetlerinin Alman münakalatına hücum ettikleri, bu münakalatı bozdıkları ve düşmana büyük zayıf vermişlerdir.

Yugoslavlar bir noktada, Morava nehrinin her iki sahilinde büyük bir hızla bir mukabil taarruza geçmiştir ve Alınalari ric'ate mecbur bırakılmışlardır. Nisin cenubunda Yugoslavlar, Prokuplue şehrinin geri almışlardır. Sanıldığına göre, esas Yugoslav kuvvetleri, İngiliz ve Yunan orduları ile irtibat tesisi maksadile cenuba doğru bir ilerleyiş gayreti üzerinde tahşüş edilmektedir.

Draçın akıbeti
Arnavudlukta, Yugoslavlar muvaffakiyetli bir surette hareketâ bulunura benemektedir. Yugoslavların Draç işgal ettikleri hakkındaki haberler musırrane devam eylemektedir.

Sarıb ceterlerinin faaliyeti
Budapeşte 15 (A.A.) — Macar genel kurmayı başkanlığının 14 Nisan saat 12 de neşrettiği tebliği: Kit'alarımız her tarafta, Tuna ile Tisza arasındaki araziyi işgal etmiştir. Bu suretle Macaristan'dan ayrılmış olan Baccka arazisinin geri alınması bitmiştir.

Sırb komiteci ceterleri, daha hâlâ, burada burada kit'alarımız ve Macar Alman ahaliye karşı seherlerde ve köylerde suikastlarda bulunmaktadırlar. Bunların imhası enerjik surette devam etmektedir.

Alman tebliği
Berlin 15 (A.A.) — Alman resmî tebliği:

Alman ve İtalyan kit'aları, Mostar - Saraybosna mintakasında toplanmış olan Sırb ordusunun bakiyelerini ihata etmeğe devam ediyorlar. Mahalli mukavemet kırılmıştır. Birçok esir alınmıştır. Sırb cenub ordusunun kumandanı esirler arasındadır.

Drava - Tuna - Theiss müessesinin işgalini bitiren Macar kit'aları cenuba doğru ilerliyerek Tunanın sarkına varmışlar ve Newsatz'ı işgal etmişlerdir.

Şimali Yunanistanda cenuba doğru ilerlemekte olan ordunun serikitaları ve S/S kit'aları İngiliz piyade ve zirhli kuvvetlerine mensub bazı teşekküllerine geriye sürerek Ptolemais ve Kozani'yi işgal etmişler ve Serviya'nın şimalinde Aliakmon nehri geçidini tazyik etmişlerdir. Ptolemais civarında 30 İngiliz tankı tahrib edilmiştir.

Selânikten hareket eden diğer teşekküllerimiz aşağı Aliyakmon'u geçmişlerdir. Bu teşekküllerimiz cenuba doğru ilerlemektedir. İngilizler dümdar muharebelerle ve geniş mikyasta tahribat yaparak ric'atlerini himaye etmeğe ve Alman takibini geciktirmeğe uğraşmaktadırlar.

Arnavudluk cephesinde İtalyan

Siyaset ALEMİNDE

Harb vaziyeti karşısında akla gelen bazı düşünceler

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Gelen ajans haberleri ve bunların ihtiva eyledikleri muhtelif resmî tebliğler gösteriyor ki İngilizler Libyada Sidi Barani taarruzlarıyla başladıkları askeri hareketi ne kadar parlak bir şekilde inkişaf ettirdilerse, bu hareketi yarım bırakmak suretile o kadar büyük bir noksan işlemişlerdir.

Avrupa harbinin başlangıç şekli, bunun inkişafı ve bugün arzylediği umumi manzaraya bakarak suna hükmetmek kabildir ki İngilterenin Libya taarruzu, karşı tarafın tabiki tasarladığı plâna müvafık suretile bunu umumiyet itibarıyla bırakmaya matuf ve onun hareketine takadüm eden hesablı bir davranış gibi olmamıştır. Bu hareket, bilâhare Almanya'ya daha serbest tevccüh edebilmek için İtalyayı harb harici bırakmayı istihdaf eden ve bu arada Mısırı tehdid eyleyen taarruza bertaraf etmeyi kasdeyiyen hissi ve yarım bir tedbir olmuştur. Bugün ahvalin aldığı şekil gösteriyor ki hava mukabele ve müdafaa kuvvetleri, deniz müdafaaı mükemmel bir İngiltereye bir ihrac hareketi yapmak muhal değilse bile mutlak bir muvaffakiyetsizliğe mahkumdur. Halbuki İngiltere her zaman bir ihrac ihtimali fikrine saplanarak büyük kuvvetlerini adalarında toplamış, Almanyanın başka yerler için çizdiği plânın velev muvakkaten tabikini bu suretle, kolaylaştırmıştır. Çünkü İngilterenin er geç bir istilâ teşebbüsüne uğruyacağı düşünün imparatorluk müdafaa teşkilâtı, şayad böyle kat'i bir sabit fikirle hareket etmemiş olsaydı, bir taraftan şarki Afrika ve Habesistan, hattâ Balkanlar hareketini tedvir ederken, diğer taraftan Libyada kuvvet sükutuna uğramazdı. Demek ki hesabda bir yanlışlık oldu ve Almanya, belki hiç bir zaman yapmayacağı bir istilâ teşebbüsüne, gayet mahir bir propaganda ile herkesi ikna ederek büyük İngiliz kuvvetlerini Büyük Britanya adasında tesbite ve hareketsizliğe mahkûm bırakabilirdi.

Her kanaat gibi bu mütealeminin hataya mahmül olabileceği şüphesizdir. Fakat umumi müshedenin verdiği bir intiba olması bakımındandır ki sayı dikkat tarafları vardır, fakat teşekküle değer olan sudur ki harb bitme ve tamiri gayri kabul bir vaziyet hâsıl olmamıştır. Binaenaleyh, bu aksaklığın bir an evvel tamiri beklenirken İngiliz ve imparatorluk kıtaatının da cepheden cepheye nakilleri suretile değil, taksim ve tahsis edildikleri cephe-lerde idame olunarak icabına göre takviye edilmeleri suretile vaziyetin ıslahına çalışılmak muvafıktır. Hayır dileğine matuf olan bu temenninin daha iyiyi istemekten başka bir gavesi olmadığına göre o gözle teemmül ve mütealeme edilmesi de ayrıca sayı arzudur.

Alman esirleri ağıladı
Tobrukta alınan esirlerin bazıları o kadar bittin bir halde idiler ki düstüleri ve ağıladılar.

Esirlerin bir kısmı kaçtı
Bingaziye doğru İngiliz ileri hareketinde çizilen yolu takip eden ve Elmeselideki hafif Britanya kuvvetlerini geri çekmeğe mecbur eden Alman kolu birkaç İngiliz esiri alarak İtalyanlara teslim etmiştir. Fakat Alman jeri büyüklerinin arkasındaki vaziyet ileri hareketindeki sürat sebebiyle o kadar karma karışık ki bu esirlerden bir kısmı kaçmak imkânını bulmuşlardır.

25 Alman tayyaresi düşürüldü
Kahire 15 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Sirenaikte: Düş bütün gün ve evvelki gece düşmanın hava meydanlarına kıtaat tecemmüllerine ve motörlü nakliye kollarına bomba ve mitralyözle devamlı hücumlar yapılmıştır. Bu akınlar neticesinde bilhassa Tobruk bölgesinde düşmanın ağır hasar ve birçok zayıf vermiştir. Eladem, Derne ve Gambud'a askeri binalar tahrib edilmiş, ağır infilâklar vukubulmuş ve dağın bir hâlde bulunan tayyarelere tam isabetler kaydedilmiştir.

Tobruk'da fasilsız avcı devriye-leri idame edilmiş ve düşman tayyare teşekkülleri Tobruk üzerine bir akın teşebbüsünde buldukları zaman bir filomuz 8 tane Yunkers 87 düşürmüştür. Hava dâfi bataryalarımız da aynı bölgede 4 tayyare düşürmüşlerdir. Diğer bir filomuz bir Heinkel 126, 2 tane G. 50 ve 7 tane de Yunkers 87 düşürmüştür.

Tobruk civarındaki Menastır iniş meydanında Avustralya avcı tayyareleri 2 tane Messerschmitt 110 düşürmüş ve yrede bir tane Junker 52 tahrib etmişlerdir. Bu bölgede birçok düşman motörlü nakliye vasıtaları tahrib edilmiş ve hasara uğratılmıştır.

Avıclarımızdan 3 ü ve bir bombardıman tayyaresi bu harekattan dönmemiştir.

Yunanlılar zaferden emin

Atina, 16 (A.A.) — Yunan is nazırı dün akşam bir nutuk irad ederek, demistir ki: «Müttefiklerin zaferine kat'i yetle eminiz. Bugün bütün Yunanistan harbededir. Erkekler cephe-ye, ihtiyarlar, kadınlar ve çocuklar cephe gerisinde. Zaferimiz müemmeldir.»

hücumları karşısında Yunan kit'aları çekiliyorlar. Düşmanı takip eden İtalyan ordusunun mensub teşekküller cenub istikrarında Görice'yi geçmişlerdir.

Tobruk mukavemet ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Sollum bölgesinde devriye ve topçu faaliyetimizle düşmana zayıf at verdirdik.

Habesistanda: Dessie'ye doğru ileri hareketimize tekrar başladık. Cenub bölgesinde de düşman müfrezelerinin şiddetle takibi devam etmektedir.

Sollum'un akıbeti
Londra 15 (A.A.) — Bu sabah Londrada alınabilen yegâne haberler, Yunan ve İtalyan tebliğlerinden gelmekte ve esasen İngiliz askeri mahfelleri bunlar hakkında müteale yürütmek için inçinab etmektedir. Ne Londrada, ne de Kabrede, Almanların dün sabahki tebliğlerinde ilân ettikleri Sollum'un alınması henüz teyid olunmamıştır. Yalnız bu mintakada muharebeler cereyan ettiği teyid edilmektedir.

200 Alman esiri
Londra 15 (A.A.) — Tobruk'ta bulunan İngiliz imparatorluk kuvvetleri tarafından yapılan mukabil hücum esnasında 200 kadar Alman harb esiri alındığı salâhiyetler bir kaynaktan öğrenilmiştir. Tobruk üzerine yapılan hava aknında 12 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Vaziyete istikrar
Kahire 15 (A.A.) — İyi malûmat alan mahfellerde Libyadan bugün alınan haberlere göre muharebeler devam etmekte beraber, vaziyetin istikrar hâsıl ettiği bildirilmektedir. Alman kumandanlığı kit'alarını ve tanklarını mümkün olduğu kadar uzaklara sevkette dahi endişe etmek için hiç bir sebep mevcut değildir. En müsaid sevkulceys bölgesinde muharebe vermek için kuvvetli İngiliz kit'aları mevzi tutmuşlardır. Cöldeki hareket esnasında alınan Alman esirleri iki gündür ne yiyecek, ne de içecek bulmadıkları ve artık aldıkları talimatı mümkün olduğu kadar çabuk yerine getiremediklerini bildirmişlerdir.

Alman esirleri ağıladı
Tobrukta alınan esirlerin bazıları o kadar bittin bir halde idiler ki düstüleri ve ağıladılar.

Esirlerin bir kısmı kaçtı
Bingaziye doğru İngiliz ileri hareketinde çizilen yolu takip eden ve Elmeselideki hafif Britanya kuvvetlerini geri çekmeğe mecbur eden Alman kolu birkaç İngiliz esiri alarak İtalyanlara teslim etmiştir. Fakat Alman jeri büyüklerinin arkasındaki vaziyet ileri hareketindeki sürat sebebiyle o kadar karma karışık ki bu esirlerden bir kısmı kaçmak imkânını bulmuşlardır.

25 Alman tayyaresi düşürüldü
Kahire 15 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Sirenaikte: Düş bütün gün ve evvelki gece düşmanın hava meydanlarına kıtaat tecemmüllerine ve motörlü nakliye kollarına bomba ve mitralyözle devamlı hücumlar yapılmıştır. Bu akınlar neticesinde bilhassa Tobruk bölgesinde düşmanın ağır hasar ve birçok zayıf vermiştir. Eladem, Derne ve Gambud'a askeri binalar tahrib edilmiş, ağır infilâklar vukubulmuş ve dağın bir hâlde bulunan tayyarelere tam isabetler kaydedilmiştir.

Tobruk'da fasilsız avcı devriye-leri idame edilmiş ve düşman tayyare teşekkülleri Tobruk üzerine bir akın teşebbüsünde buldukları zaman bir filomuz 8 tane Yunkers 87 düşürmüştür. Hava dâfi bataryalarımız da aynı bölgede 4 tayyare düşürmüşlerdir. Diğer bir filomuz bir Heinkel 126, 2 tane G. 50 ve 7 tane de Yunkers 87 düşürmüştür.

Tobruk civarındaki Menastır iniş meydanında Avustralya avcı tayyareleri 2 tane Messerschmitt 110 düşürmüş ve yrede bir tane Junker 52 tahrib etmişlerdir. Bu bölgede birçok düşman motörlü nakliye vasıtaları tahrib edilmiş ve hasara uğratılmıştır.

Avıclarımızdan 3 ü ve bir bombardıman tayyaresi bu harekattan dönmemiştir.

İngilizler 10 bin tonluk bir petrol gemisini batırdılar

Londra 15 (A.A.) — Bahriye nezaretinin tebliği: «Tigris» denizaltımız, düşman işgali altındaki Fransaya gitmekte olan 10,000 tonluk ağır vüklü ve müsellâh bir petrol gemisini batırdığını bildirmektedir.

Yunanlılara göre Türkler ve Ruslar harbe gireceklermi

Atina 15 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Katimerini gazetesi Türkiye ve Sovyetler Birliğinin vaziyeti den bahsederek ezcümle diyor ki: Mes'ud bir sulh içinde bulunan milletlerin harb haline geçmeğe karar vermeleri güctür. Fakat, maalesef milletlerin harberip girmemeleri kendi ellerinde değildir. Türkler, Ruslar, İran, Afganistan ve Irak, dağlar ve çöllher biri sırası gelince harbe gireceklerdir. Çünkü Almanya cebrdünyaya bir yeni nizam kabul ettirmek istiyor. Bunun manası bütün dünyanın Alman çizmesini dile parlatması demektir.

Binaenaleyh Türkler ve Ruslar gireceklerdir. Arada şu farkla isteseler de istemeseler de harlsimdi girerlerse kendi istedikleri gibi harbedecekler, sonra derlerse Almanyanın istediği harbedeceklerdir. Niçin daha birkaç saat, birkaç gün veya birkaç hafta beklemeli? Müsterek düşman evimize girmistir. Seferberliğin cihanşümül olduğunu anlıvanlar düşmanın evlerine girmen bekledimden hareketle gemeldirler. Biz onu bekliyoruz. Her olursa olsun bilinmelidir ki biz dayanıyoruz.

Bulgarlarla hesap saati

Akropolis gazetesi diyor ki: Vaziyet aldıklarımdan dolayı Bulgarlara minnettar kalmalıyız. Hesap saati, çekeceğimiz ızdırablar ne olursa olsun er geç gelecektir.

İtalya ile ticaret muahedesi bir sen daha temdid edildi

Ankara 15 (Hususi) — İtalya ile aramızda mevcut olup müddeti 1941 senesi başında biten ticaret ve seyrüsefat muahedemesinin bir sene uzatılması hakkında Roma büyük elçimize İtalya hariciye nezareti arasında tebli edilen notaların mer'iyet mevkiine konulması Heyeti Vekiler kararlaştırılmış ve karar yürüğe

Berlinde paskalya günü da'sedilmedi

Stokholm 15 (A.A.) — Dage'ladet gazetesinin Berlindeki muhabiri bildiriyor:

Berlinlilerin paskalyada dansmeleri veyahud herhangi bir surette eğlenmeleri yasak edilmiştir. Berlin sakinleri paskalya gününü bombardıman edilen binaların enkazı temizlemekle meşgul işçileri seyre mekle geçirmişlerdir.

Eyübdde hava denemesi muvaffakiyetli oldu

Dün Eyübdde de bir hava denemesi yapılmış ve muvaffakiyetli neticelenmiştir.

Mefruz tehlike haberi tam saat 14,55 de fabrika ve alarm düdüklere bildirilmiştir. Bunun üzerine cadde ve meydanlarda bulunan bütün halk büyük bir intizam v sukûnetle evvelce tesbit edilmiş umumi işaretlere girmişlerdir.

Tecrübeli vilâyet kaymakamı Said Ali Yücel, Eyüb deneme vâsif koruma amiri başkomiser Mahmud Onur ve itfa ve müdü muavini Lütfi Canavar tarafından takip ve mürakabe edilmiştir.

Kazaya mefruz taarruzu yapan düşman tayyareleri Camiîkebir civarına yangın ve bir dört yol ağzına da zehirli gaz bombaları atmışlardır. Derhal harekete geçen alâkadar ekipler lüzum gelen tedbirlerle tevessül ederek gaz sahasının ve yangının yayılmasını önlemişlerdir. Diğer taraftan muvakkithane ve 36 nci ilk okul önlerinde mefruz birer bina çökme sic tecrübesi yapılmış, tuğla harmanları sırtlarındaki Karıkıbayır mevkiine düşman tayyarelerinden indirilen parşütöçülere karşı Ali bey köyünden bir manga mücadele ekibi yetişmiş ve vaziyette yedek ekipleri haberdar ederle beraber ve Eyüb merkezinde gelen kuvvetin yardımıyla düşman esir etmişlerdir. Teknik onarm ekibi de Otakçılar ve Akarçesme lerce umumi su yollarında ve elektrik tellerinde vukua gelen arızaları süratle tamir etmiştir.

Şehir Haberleri

Bir kadın hamamda yıkanırken kömürden zehirlenerek öldü

Dün Fatih'te, bir kadının ölümlü neticelenen feci bir zehirlenme vak'ası olmuştur.

Fatih'te, Sinan mahallesinde Baharhan sokağında, 14 numaralı evde oturan Musa, dün karısı Şehribanla yıkanmak üzere evlerindeki gusülhaneye girmişlerdir.

Burayı ısıtmak için daha evvel içeriye mangal koyan karı koca yıkandıkları bir sırada yanan kömürün tesiriyle zehirlenmişlerdir. Baygın bir halde gusülhaneye düşen karı kocanın bu akibeti bir müddet sonra kızları tarafından görülmüştür.

Bu feci manzara karşısında büyük bir teessir ve telâsa kapılan genç kızın vukubulan istimdâd üzerine etraftan yetişen komşuların yardımıyla Musa ile Şehriban yıkandıkları yerden çıkarılmışlar, keyfiyetten zabıta haberdar edilmiştir.

Tedavi edilmek üzere hastaneye nakledilen kazazedelerden Şehriban volda ölmüştür.

Bir kişinin ölümlü neticelenen bu zehirlenme vak'ası etrafında müddeiumumî muavinlerinden Ziya Yazgan'ın teşebbüs eden tetkiklerde bulunmaktadırlar.

Adliye doktoru Hikmet Tümer tarafından dün hastanede cesedi muayene edilen Şehriban'ın defnine izin verilmiştir.

Harbe rağmen ihracatımız artıyor

Ihracatımız, son haftalar içerisinde Balkanlardaki vaziyete rağmen normal bir şekilde inkişaf etmektedir. Orta Avrupa'ya yapılan ihracat günden güne artmaktadır. Kara yolu ile yapılan ihracatın azalmasına mukabil deniz yolu ile Türkiye üzerinden sevkiyat eskisine nispetle daha fazla yapılmaktadır. Diğer taraftan Basra yolu ile Amerika, cenubi Afrika ve Avustralya'ya da sevkiyat devam etmektedir. Yakın zamanda Filistin mühim ihraç maddelerinden biri haline gelmiştir. Alâkadarlar ihraç vaziyetimizin bugünkü şartlara rağmen fevkalâde müsaide olduğunu bildirmektedirler.

Mekteb'ler bugünden itibaren tatil

Bu akşamdan itibaren resmî, hususî bütün okullarda tedrisata nihayet verilecektir. Öğretmenler dün kanaat notlarını mektep idarelerine tevdi etmişlerdir. Perşembe günü bütün okullarda öğretmenler meclisi toplanarak lise bitirme imtihanlarına istisna edilecek talebinin vaziyetini müzakere edeceklerdir. Ayın 19 unda lise bitirme imtihanına hak kazanan talebelerin isimleri okullarda ilân edilecek ve ayın 21 inde de son sınavların imtihanları başlayacaktır.

Kuzuyu çalmamış, kuzu onu kovalamış!

Koço isminde bir sabıkalı, Bakırcılar civarından geçen karı bir yangın yerinde otlamakta olan Hasan adında birine aid sürüden bir kuzu çalmış, hayvan kucaklarında olduğu halde kaçarken mahal bekçisi Dursun tarafından yakalanmıştır.

Dün adliyeye verilen suçlu, Sultanahmed birinci sulh cezada yapılan duruşmasında:

Ben bu kuzuyu çalmadım. Hayvanı çalmak teşebbüsünde bulunduğumu sanırlar diye kuzunun ölümlü suçuyum demiştim. Hâkim sorguyu müteakib suçlunun tevkihi ne karar vermiştir.

Haliç idaresinin hükümete devri meselesi dün Şehir Meclisinde görüşüldü

İdareye konulan haczin kaldırılmasına ve belediye alacağına iflâs masasından istenilmesine karar verildi

Şehir Meclisi dün öğleden sonra vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarın riyasetinde toplanmıştır. Geçen celseye aid zabıt okunduktan sonra içtima müddetinin 15 gün daha temdidine karar verilmiş müteakiben ruzname müzakereata geçilmiştir.

Ruznamedeki teklifler alâkadar encümenlere havale edildikten sonra 1940 mali yılı bütçesine daimî encümen kararile eklenen 20 bin lira munzam tahsisatın tasdik hakkındaki bütçe encümeni mazbatasını kabul edilmiştir.

Bundan sonra Münakalât Vekâleti tarafından alınacak olan Haliç şirketinin belediye vereceği meblağ için konmuş bulunan hacze dair kavanin encümeni mazbatasını okunmuştur.

Bu mazbataya göre, Dahiliye Vekâletinin belediye gönderdiği bir tezkerede, Haliç idaresinin Devlet Denizyolları idaresine devrinin takarrür etmesi münasebetile Münakalât Vekâletinin belediye tarafından vazolunan haczin fekkî ile işletmenin borçsuz olarak hükümete terkini istemekte olduğu ve bunun için umumi meclisin karar vermesi lâzım geldiği bildirilmiştir.

Mazbatada Haliç vapurları şirketinin 22 İkinçitesini 935 tarihinden itibaren seferleri tatil etmesi üzerine âmme hizmetinin inkıtaa uğramamasını temin için belediye tarafından bir muvakkat idare tesis edildiği ve şirket mukavelesinde her sene zavri safi hasılatın % 8 inin belediye verilmesi yolunda hüküm mevcud olduğu ve bugün belediye şirketin 118.152 lira alacağı bulunduğuna bildirilmektedir.

Bu alacağın tahsil için icraya müracaat olunmuş ve şirketin vapur, iskele, atelye vesair mevcudat ve tesisatına haciz vazettilmiştir. Bundan başka mazbatada muvakkat idarenin teşkilî tarihinden itibaren % 8 hesabile belediye hissesi olarak idarenin 1 Kanunusani 941 tarihli bilâncosuna göre hasılatın ayrılmaması lâzım gelen miktar olarak 58701 lira tahakkuk ettirildiği, bunun tahsili için henüz mahkemeye müracaat edilmediği bildirilmiştir. Encümen mazbatasında Haliç vapurları şirketinin 30 Teşrinisani 939 tarihinde tasfiyesine karar verilmiş olduğu ve belediye alacaklarının tasfiye masasına kaydedildiği de tebarüz ettirilmiş ve Haliç idaresinin devlet Denizyolları idaresine devri hususunda Dahiliye Vekâleti ile Münakalât Vekâleti arasında kararlaştırılan esaslara göre, şirketin mevcut vapurları iskele ve bütün emvalle her türlü düyun ve taahhüdattan vareside olmak suretile hükümete bilâbedel devri icab ettiği yazılmıştır.

Ancak şirketin muvakkat idareye geçtikten sonraki belediye hissesi olan 58701 liranın kanunî bir hak ve tahsili mümkün bir alacak mahiyetinde olmadığına ve 118.152 lira eski alacağın tahsili icab edeceğine karar vermiştir. Bütçe encümeni netice itibarile umumi meclise, belediye alacağına münfesh şirketin tasfiye heveti nezdinde umumi hükümler dairesinde takibine devam olunmasına ve kanunen hükümsüz kalmış olan hacizlerin kaldırılması, muvakkat idare zamanındaki muamelâtın da belediye tarafından tasfiyesi ile husule gelecek

vecibe ve neticelerin belediye aid olmasına karar verilmesini teklif etmiştir.

Mazbata okunduktan sonra bu hususta azalar arasında hayli münakaşalar olmuş ve azadan Halil Hilmi şunları söylemiştir:

Belediyenin alacağı için bundan sonra ne yapacağız? Mazbatada sarahat yoktur. Haczi fekkettikten sonra alacağımızı nereden alacağız, normal ticaret kaidelerine göre evvelâ şirketten düyun tahsil olunması, sonra ne kahrına hükümete devrolunması lâzımdır.

Bundan sonra encümen namına izahat verilmiş ve haczin fekkî mevzu bahis olduğu, bunun esasen hukukî kıymeti kalmamış bir haciz olduğu ve şirket mukavelesine göre şirketin her türlü borçtan âri olarak hükümete devri icab ettiği bildirilmiştir.

Bundan sonra vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar da iza-hatta bulunarak şunları söylemiştir:

Gayemiz Haliç vapurlarının işletilmesini temin etmektir. Bunun muvakkaten biz yapıyoruz. Her sene belediveden idareye 50-60 bin lira yardım yapmak lâzım geliyordu. Niyetimiz Akay işletmesini alıp onun kârı ile Haliç idaresinin zararını kapatmaktır. Buna imkân olmadı. Bu vaziyet üzerine hükümetin şirketi almasını teklif etti. Münakalât Vekâleti bize ancak haczi kaldırsak alabileceğini söyledi. Bu tarzı hareket zaruridir.

Bunun üzerine azadan Halil Hilmi tekrar söz alarak:

Zatî âlinizin görüşü bu işe karar vermek kolaydı. Mademki memleketin menfaati böyle icab ettiriyor, karar verelim. Fakat encümen mazbatasını ticaret kanununa muhaliftir. Encümenin tezi ile bu iş yürümez demişti.

Vali Lütfi Kırdar tekrar izahat vererek, vaziyetin acele olduğunu, hükümetin bu hususta bir karar çıkarmasını, şimdi ya haczi kaldırıp hükümetten alacak istenilmeyeceğini, vahud tasfiye hevetinden alacağın takib edileceğini söylemiştir.

Meclis bu izahattan sonra mazbatanın tekrar encümenle idaresini muvafık görmüş ve celse tatil olunmuştur. Celse arasında encümen kevfiveti veriden teklif etmiş ve haczin kaldırılmasını, belediye alacağının da iflâs masasından istemesini meclise teklif etmiştir. İkinci celsede encümenin bu teklif kabul edilmiştir.

Küçük haberler

● İnhisarların bir müddetten beri hazırlanmakta olduğu puro ve sigarilloslar bir haftaya kadar satışa çıkarılacaktır. Bu puroların tanesi 10, paketi de 50 kuruş olacaktır. Diğer taraftan hazırlanan sigarilloslar da «Esmer» isimle piyasaya çıkarılacak, bunların da tanesi 4 kuruş ve paketi 40 kuruş satılacaktır.

● Dün Roma'yadan limanımıza Karol vapuru bir miktar muhacir gelmiştir.

● Randevucukuktan ve genç kızları fuhşa teşvikten suçlu Madam Atina ile cürüm ortakları aleyhindeki ikinci davaya aslye yedinci celse mahkemesinde dün de devam edilmiş, celse hafi olmuş ve yeniden birçok şahitler dinlenilmiştir.

Okuyucu Mektupları

Çocuk doktorsuzluk yüzünden mi öldü ?

Bir müddet evvel, bu sultunda, Yalovanın Çiftlik köyünden Hasan Uzman isminde bir vatandaşın gönderdiği şikâyet mektubunu nesretmiştik. Hasan Uzman, bu mektubunda, müracaat ettiği hükümet doktorunun çocuğuna bakmadığını ve yavrusunun sokak ortasında öldüğünü iddia ediyordu. Mektubun neşri üzerine, Yalova hükümet doktorundan bir tezkib aldık. Hükümet doktoru hâdiseden haberdar olmadığını ve mevzu bahis saatte başka bir hastada bulunduğunu yazmak istedi. Dün, Hasan Uzmanın ikinci bir mektubunu almış bulunuyoruz. Bu vatandaş iddiasında ısrar etmekte, çocuğunun ölümüne yarıncan bir de kendisine müfterlik isnad edilmesine razı olamayacağını yazmaktadır.

Haber aldığımız göre, alâkadarlar hâdiseye vaziyet etmişlerdir. Tahkikat sonucunda mesele aydınlanacaktır. Bununla beraber, okuyucumuzun cevabını arzusu üzerine yukarıya kısaca ahıyoruz.

Millî Piyangonun yeni talihlileri

Millî Piyangonun 7 Nisan Pazartesi günü Ankara'da yapılan çekilişinde yirmişer bin ve beşer bin lira kazanan talihli vatandaşların isimleri öğretilmiştir.

Yirmişer bin lira kazananlar: Akşehir hastanesinde hadime Yusuf Çavuş ile Mustafa kız Şükran Yalçın Karadeniz Ereğlisi Orhanlar mahallesinde eskici Ahmed Ataman ve 39 arkadaşları. İstanbulda Kumkapı Müslâhattın mahallesinde Zeki Ayar, Üsküdar Selâmsın Bektaş sokak 23 numarada Şakir Sezer, İzmit Hamidiye gemisinde İsmail Abdüsselâm, E-lâzığ'da Bayan Bayar ve Veron, gene E-lâzığ'da kunduracı Zülfiyar. İstanbulda Ortaköy Dereboyunda 7 numarada seyyar satıcı Ali Selâm-ı Çakmakçılar Savaşçesmesî sokağı 19 numarada terzi Kâzım İrador-yan.

Beşer bin lira kazananlar: Balıkesirde Halk sineması makinisti Niyazi Çetin Yalçın eşi Masume, Bandırma'da Bandırmapalası altında Tan berberi Hayri, Safranboluda Bulat köyü öğretmeni Fatma Belkis, Fethiyede bakkal Şükrü Demirtaş ve Yusuf Dönmez, Karaman piyade alayı bölük 11 de Esref Şahin Çavuş.

Millî Piyango idaresinin halkımızdan gördüğü büyük rahbetine cesaretle alarak 23 Nisan bayramı günü Ankara'da çekilmek üzere çok zengin piyango bir fevkalâde piyango tertib ettiği haber almıştık. Bu piyangonun büyük ikramiyesi (50.000) kurdur. Tam biletler iki, yarım biletler bir lira olup Türkiyenin her tarafında satışa çıkarılmıştır.

Francelaya on para zam

Belediye iktisad işleri müdürlüğü'nün gördüğü lüzum üzerine, nark komisyonu francala fiatlarına on para zam yapılmasını kabul etmiştir. Yeni zammın tatbikine bu sabahtan itibaren başlanmıştır. Francalar bugünden itibaren 20 kuruşa satılacaktır.

Öğretmenler cemiyetinin kongresi

İstanbul öğretmenleri yardım cemiyetinden : Cemiyetimizin 1941 yılı kongresi 19/Nisan/1941 Cumartesi günü saat 14 de Eminönü Halkevi salonunda toplanacaktır. Cemiyet azalarının teşrifleri rica olunur.

ACI BİR ÖLÜM

Bursa Vâlayeti Sihat Müdürü doktor Ali Kemal Sargutun torunu, Bekir kesir Osmanlı Bankası Müdürü Osman Zühtü Butevin oğnu ve topçu yarbayı Enver Butevin yeğeni küçük Altuğ Butevin pençesine düştüğü ammansız hastalıktan kurtulamıyarak 12 Nisan Cumartesi günü Bursa'da vefat ettiği teessürle haber alınmıştır. Ebeveynine ve taallukatına beyam taziyet eder, ecir ve sabir dileriz.

KÜÇÜK POLİS HABERLERİ

Alacak yüzünden yaraladı

Küçükpazarda oturan ve seyyar simidcilik yapan Fikret, dün aynı yer sakinlerinden Kemal adına birine, alacak meselesinden dolayı kavga tutuşmuşlar, bu esnada Fikret bıçakla Kemal vücudunun muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, Fikret yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Şüpheli bir ölüm

Beyoğlunda, Ağahamamında 47 numaralı evde oturan ve o civarda bakkallık yapan Haralâmbos adında 55 yaşlarında bir ihtiyar dün evinde ölü olarak bulunmuştur.

Belediye doktoru tarafından cesedi muayene edilen Haralâmbosun ölümü şüpheli görüldüğünden keyfiyet adliyeye bildirilmiştir.

Vak'a etrafında adliye ve zabıta tahkikata devam etmektedirler.

Üç yangın başlangıcı

Dün şehrin muhtelif semtlerinde üç yangın vak'ası olmuştur. Beyoğlunda Sakızağacında 2 numaralı Ta-naşa aid evin üst katından, Taksim'de Hüseyinağa mahallesinde 3 numaralı evin ikinci katından ve Çengelköyünde Taşlıbayır sokağında Fevziye aid evden yangın çıkınca da itfaiye tarafından büyümelerine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Bu yangınların ne suretle çıktığı zabıta araştırılmaktadır.

Niçin - Nerede - nasıl

(Baştarafı 2 nci sayfa) yaz masa örtüsü üzerine düşmüş. Tabii, her taraftan gülüşmeler ve alaycı sesler yükselmiş. zavallı seyyah, pek mahcup bir vaziyette çatalı saklamak mecburiyetinde kalmış.

Çatalın İngilterede bir moda haline gelişine kadar, aradan bir elli senelik zaman daha geçmesi icab etti.

İnsanların ne suretle ilk defa ateş elde ettikleri, ilk demiri dövenin kim olduğu hakkında bir sürü rivayetler var. Tabii, çatalın kullanılmasını icab ettiren sebebler hakkında da bazı rivayetler olmak lâzımdır.

Anlattıklarına göre çatal, insanların yüksek ve dantelâh yakalar taşımaya başlamalarındanberi moda olmuştur.

Bu yüksek yakalar insanların çenesine dayandığı için, insanlar, bağlarını bir türlü eğemiyorlardı. Bu vaziyet karşısında çatala yemek, elle yemekten muhakkak ki daha kolaydı.

Hiç şüphe yok ki, bu bir hikâyedir. Çatal, insanların daha sık çamasır değiştirmeye, daha sık yıkanmaya, bir kelime ile temizlik lüzumunu idrak etmeye başladıkları andan itibaren ortaya çıkmıştır.

Şarkta çatal nisbeten pek yeni dir. Bugün Arabistanın ekser halkı, hâlâ elle yemek yemektedir.

Kadıköy Halkevinde konferans

Kadıköy Halkeviden: Bugün 20,45 te Evimiz salonunda profesör doktor Necmettin Rifat tarafından (Denize kimler girebilir) mevzuolu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaları İlanları

Beher kilosu 49 kuruştan 20,000 kilo toz şeker Çanakkalede askerî satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Tutarı 9800 lira, ilk teminatı 736 liradır. İhalesi 5/5/941 Pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. (2284-2975)

1500 aded gaz, 1500 aded yağ ve salça boş tenekeleri satılacaktır. Pazarlıkla artırılması 21/4/941 günü saat 15 de Edirne'de sanayi klasında askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. (2286-2977)

200 tane ve 55 tane ayrı ayrı cihazların şartnamesinde değişiklik yapılarak yeniden 17/4/941 Perşembe günü saat 11 de pazarlıkla eksiltmesi Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır. İki yüz cihazın beherine 170 lira ve 55 cihazın beherine 200 lira tahmin edilmiştir. Hepsini birden veya ayrı ayrı taliblere de ihale edilebilir. İsteklerinin teklif edecekleri miktar üzerinden kat'i teminatlarla belli vakitte komisyonla gelmeleri. (2276 - 2929)

Bir aded Dizelektrojen grubu alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 28/4/941 Pazartesi günü saat 15 de Çanakkalede askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 15,000 lira, kat'i teminatı 2250 liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görülmüştür. Taliplerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. (2274) (2906)

İstanbul Be'ediyesinden

Toprak mahsulleri ofisi tarafından tesbit edilerek fiat mürakabe komisyonunca tesdik edilen francalının u gualvının fiatına nazaran yapılan hesabda francalının kilosu 16/4/941 sabahundan itibaren yirmi kuruş olduğu ilân olunur.

Dillerde dolayan Asrın nefis harikası:

Bu Kadın Benimdir...

Türkçe sözlü HEDY LAMAR'ın şahşahlı şaheseri Bugün matinelere itibaren

Millî Alemdar'da başlandı...

Programa ilâve olarak

Saltanat Kurbanları

MARMARA'da

Bugün Bütün dünyaca meşhur Milyonlarca insanı teşhir etmiş aşkın en ilâhî Destanını yazan

MANON LESKO

Türkçe sözlü Ayrıca : Sinema dünyasının en şuh ve en güzeli

ALICE FAY'ın İKİ ATEŞ ARASINDA

başlandı

Dünyaya aşkı öğreten... Ömüre heyecan kattıran... İki büyük filmde hazırlanan şahane bir program

Yarın matinelere itibaren

LÂLE Sinemasında

1 - AŞK UYANIRKEN

Eşsiz işveçli yıldız ASYA NORİS'in en büyük san'at mükâfatını kazanan eseri

2-ÖLÜM YARIŞI

FRED MAC MUREY AN SHERİDAN'ın yaratdığı eserden mevzuunu... Avantürden heyecanını... Aşkta kudretini alan büyük film

Pazar Ola Hasan Bev Diyor ki:

— Hasan bey, bilmem dikkat ediyor musun... — Her sene muayyen bir günde... — Memlekette ağaç bayramı yapılır. Bu sene ne pek parlak surette kutulunmuş. Neden acaba? — Hasan bey — Geçen sene diken ağaçlar, yerlerinde duruyor diye olmalı!

Resmî Tebliğler

İngiltereye akınlar

Londra 15 (A.A.) — İngiliz ha va nezaretinin tebliği:
Gece, İngiltere üzerinde pek az düşman hava faaliyeti olmuştur. Şimali sarkî sahilinde ve İngilterenin cenubunda bazı noktalara bombalar atılmış, fakat ciddi hasar vukua gelmemiştir. Cenub sahilinde bir noktada birkaç ölü ve bir miktar yaralı vardır.

Yunan tebliği

Atina 15 (A.A.) — Yunan orduları başkumandanlığının dün akşam neşredilen tebliği:
Yunan cephelelerinin heyeti umumiyesi üzerinde normal faaliyet kaydedilmiştir.

Alman tebliği

Berlin 15 (A.A.) — Resmî tebliği:
Şimali Afrikada, Capuzo kalesinin ve Mısır arazisinde Sollum'un işgal edildiği bildirilmektedir.

13 Nisan gecesi Maltada tayyare meydanlarına karşı yapılan bir hücumda Alman stükaları, yerde Hurricane tipinde 2 düşman avcısını tahrib etmiş ve bir İngiliz distroyerinin kış tarafına bir bomba isabet ettirmiştir.

İngiltere etrafındaki deniz sahalarında hareketatta bulunan Alman hava kuvvetleri, St. George kanalında, silahlı bir gemi kaflesine mensub üç vapuru batırması ve diğer iki büyük ticaret gemisini ciddi hasara uğratmıştır.

Muharebe tayyareleri, dün gece, 5 bin tonlütuluk bir ticaret vapurunu batırması ve İngilterenin cenubu sarkî sahilinde liman tesisalarını bombardıman etmiştir.

Bir denizaltı gemisi, İzlanda civarında, takriben 10 bin tonlütuluk bir İngiliz muavin kruvazörünü batırmıştır.

İtalyan tebliği

Roma 15 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhının 312 numaralı tebliği:

Yugoslavyada ikinci orduya mensub kıtaat, Zara'dan gelen kuvvetlerle temanın temin ettikten sonra garnizonunu teslim etmiş suretile Knin merkezini işgal etmişlerdir. Diğer bir makinelik kuvvet, Sebenico'ya varmıştır.

Donanmanın ihraç etmiş olduğu kuvvetlerle müsellâh müfrezeler, Zara civarındaki adaların işgalini itmam etmişlerdir.

Arnavudlukta İskodranın şimalinde Yugoslavların mevzii hareketleri akim bırakılmış ve düşman ağır zayıfta uğramıştır.

Yunan cephesinde kıtaatımız, düşmanın mukavemetini kırarak Görice'ye girmişlerdir. 9 uncu ve 11 inci orduların buldukları cephe ile ilgili hareketimiz devam etmektedir. Tayyarelerimiz, düşmanın Yunan ve Yugoslav cepheleindeki iş merkezlerini, motorlu kıtaatın bombardıman etmişlerdir.

Brendiz'in bombardımanı

Eğde tayyarelerimiz, müteaddid defalar Pire limanını bombardıman etmişlerdir. Bir kaç vapur hasara uğramış, bir kaç da batmıştır. Limandaki tesisatta yangınlar çıkartılmıştır. 14 Nisan gecesi İngiliz tayyareleri, Brendiz'i ve Avlonya üzerine akınlar yapıp iki vapuru hasara uğratmışlardır. Avlonya'da bir düşman tayyaresi, tayyare dafii toplanı tarafından düşürülmüştür.

Şimali Afrikada Sollum işgal edilmiştir.

Düşman, 14 Nisan gecesi Trab-lusgarbe yeni bir akın yapmıştır. Bir miktar telefât ve hasarat vardır.

Şarkî Afrikada işara değer mühim bir sev yoktur.

Hikâye

Polis hafiyeleri

Yazan: O. Henry

Çeviren: Hasan Âli Ediz

Miks isminde orta yaşlı bir adam, Mis Meri Spayder ismindeki eli yaşlarında, dul bir kadın olan kız kardeşini bulmak için garbdan Nevyorka gelmişti. Miksin kız kardeşi, takriben bir yıldanberi Nevyorkun kalabalık bir semtinde, mobilyalı bir odada oturmakta idi.

Miks, kız kardeşinin oturmakta olduğu eve gelince, Meri Spayderin bir buçuk ay önce bir başka yere taşındığını, fakat nereye taşındığını kimsenin haberi olmadığını öğrendi.

Miks, kız kardeşinin evinden çıkınca, köşe başındaki polis noktasına baş vurdu ve derdini polise anlattı:

— Kız kardeşim çok fakir bir kadındır, dedi, onun için kendisini mutlaka bulmak istiyorum. Ben gençlerde kursun madenlerinde dünyalar kadar para kazandım, kız kardeşime de biraz para vermek niyetindeyim. Gazeteye ilan vermenin hiçbir faydası yok, çünkü kız kardeşim okuma yazma bilmez.

Polisimen bryıklarını sıvazladı ve öyle ciddi, öyle muzafler bir eda takındı ki, Miks, daha şimdiden kız kardeşinin gözlerinden akan sevinç gözyaşlarını, kendî mavi kravatına damladıklarını görür gibi oldu.

Polisimen, şöyle bir öksürdükten sonra:

— Kanal-Strit'e gidiniz, dedi, orası Nevyorkun en büyük kamyon parkıdır. Kocakarılar ekseriya o civarda kamyonların altında kalırlar. Orada, kamyon şöforleri arasında yapacağınız ufak bir tahkikat, derhal başarısızlığa akbeti hakkında malumat almanıza hizmet edecektir. Bunu yapmak istemediğiniz takdirde polis müdüriyetine gidiniz ve bu işle meşgul olmak üzere emrinize seyyar bir polis hafiyesi vermelerini rica ediniz!

Miks, polisimenin tavsiyesine riayet ederek polis müdürlüğüne gitti. Orada kendisine büyük bir alâka gösterdiler, ve her türlü yardımda bulunacaklarını vâdetttiler. İlk tedbir olmak üzere Miksten tedarik ettikleri hemşiresinin fotoğrafını bütün karakollara tamm ettiler. Bundan maada, Miksin emrine Müllins isminde bir de polis hafiyesi verdiler.

Polis hafiyesi Miksi bir kenara çekerek:

— Bu sırrı mevdana çıkarmak pek te o kadar güc bir sev değil, dedi. İyice bir tras olunuz, bryıklarınızı kesiniz, cebinize en iyi cinsinden olmak üzere sigar doldurunuz, ve saat üçe doğru Valdorf kahvesinde beni bekleviniz!

Miks, polis hafiyesinin sözlerini harfiyen tuttu. Müllins'i tayin edilen yerde ve saatte buldu. İkisi karşılıklı bir sise sarab içtiler. Polis hafiyesi bu arada mütemadiyen Mis Meri Spayder hakkında izahat aldı. En sonunda:

— Evet, Nevyork büyük bir şehirdir. Fakat buna karşılık bu şehrin polis teşkilâtı da fevkalâde muntazamdır. Bizi bu meselede hedefe ulaştıracak iki yol vardır. Biz ilkönce bunlardan birincisini tatbik ederiz. Siz hemşirenizin eli

iki yaşında olduğunu söylüyordunuz!

Miks:

— Elli ikiden biraz fazla, dedi. Polis hafiyesi Miksi, Nevyorkun en büyük gazetelerinden birinin ilânât acentasına götürdü. Hafiyeye bir kalem, bir kâğıt çıkararak su aşağıdaki ilân yazdı ve Miksin tasvibine arzetti:

«Yeni teşkil edilecek bir koro-da çalışmak üzere çok acele yüz şarkıcı kızı ihtiyaç vardır. Talih olanların Brodveyde.....»

Miks bu ilânı okur okumaz fena halde ıcerledi:

— Azizim, dedi, ben'im hemşirem yaşlı, fakir bir kadındır. Ağır işler görür. Bu ilânın ne suretle maksadı temin edileceğine bir türlü akıl erdiremedim.

Polis hafiyesi büyük bir sükûnetle:

— Pekâlâ, dedi, görüyorum ki siz Nevyorku tanıyorsunuzuz! Bu usulu beğenmedisiz derhal ikinci usulu tatbik edelim. Bu usul daha emindir fakat bize biraz pahalıya malolacaktır.

Miks:

— Pahalı olmasın bize ehemmiyeti yok, dedi. Biz derhal bu emniyetli usulü tecrübe edelim.

Polis hafiyesi Miksi tekrar geriye geriye Valdorf kahvesine götürdü ve Mikse hitaben:

— Suradaki otellerden birinde iki oda kiralayınız, dedi.

Bu iş halledildikten sonra her ikisi de kendilerini birinci sınıf bir otelin muhtemem bir odasında buldular. Miks, bütün bu olan bitenden hiçbir şey anlamıyor, hayretle etrafına bakınıyordu. Polis hafiyesi ise kadife koltuklardan birine gömülerek cebinden sigar kutusunu çıkardı ve:

— Size söylemeği unuttum. Fakat bu odaları birer aylığın tutmamız hem daha muvafık olurdu, hem de daha ucuza malolordu.

Miks hayretle:

— Birer aylığın mı, diye sordu? Ne demek istediğinizi anlayamadım.

— Maksada vâsî olmak için zamana ihtiyacımız var. Bu işin biraz pahalıya malolacağını ben size söylemişim. Bahara kadar beklemek mecburiyetindeyiz! Baharda yeni şehir rehberi çıkacak. Hemşirenizin yeni adresinin bu rehberde yazılması çok mümkün ve çok muhtemeldir.

Miks derhal bu seyyar polis hafiyesini sepetledi. Ertesi gün de, birisi ona, Nevyorkun en namdar hususî polis hafiyelerinden Şerlok

Holmes müracaat etmesini tavsiye etti. Vakiâ bu polis hafiyesi pek yüksek bir ücret almakta ise de, en karışık işleri halletmek hususunda da büyük bir deha göstermekte idi.

Miks, iki saat kadar intizar odasında bekledikten sonra meşhur polis hafiyesi tarafından kabul edildi. Şerlok Holmes kırmızı renkte bir kimono giymiş, şatranç kutusunun başında, gayet esrarengiz bir meselenin halli ile meşgulüdü.

Meşhur polis hafiyesinin zayıf ve zeki yüzü, nazif gözleri, ölçülü sözleri herkeşce malûm olduğu için bunları burada tasvire kalkmıyacağım.

Miks kısaca derdini anlattı. Meşhur polis hafiyesi:

— Müskülünüzü hallettiğim takdirde 200 dolarınızı alacağım, dedi.

Miks muvafakat ettiğini bildirdi. Şerlok Holmes te bunun üzerine:

— İşinizi üzerime alıyorum, Mister Miks, dedi. Bu büyük şehirde kaybolan insanlar beni daima alâkadâr etmiştir. Bundan bir yıl önce Nevyorkta «Klar» isminde bir aile çok esrarengiz bir şekilde kaybolmuştu. Bir iki ay geçeli gündüzlü bu işle meşgul oldum. Nihayet meseleyi mevdana çıkarmaya muvaffak oldum. Bakınız bu iş nasıl oldu: Ben bu adamların oturduğu evi iki tarassud ettim. Bu arada dikkatimi şu hâdiseye celbettirdi: Eskiden bu eve süt taşıyan sütcü ile öteberi getiren bakkal çırağı, hergün muayyen saatte evden dışarı çıkıyorlardı. Halbuki ben bunların eve girislerini bir türlü görmüyordum. Meseleyi tetkik edince «Klar» ailesinin, aynı apartmanın diğer sokağa açılan bir dairene taşındıklarını, bunun için de sütcü ile bakkal çırağının ön kapıdan girerek, apartmanın arka kapısından çıktıklarını öğrendim.

Şerlok Holmes ile Miks, Meri Spayderin oturduğu eve gittiler. Polis hafiyesi, kadının son oturduğu odayı kendisine göstermelerini rica etti.

Oda küçük ve pisti. Polis hafiyesi odanın döşemelerini, duvarlarını, kösesini bucağı tetkik ettiğ müddetce, Miks hazin hazin bir kenarda durdu. Takriben yarım saat sonra polis hafiyesinin işi bitti. Üstad, çok garib birkaç kelimeyi söyledi. Bu toplanmış şeyler: Ucuз cinsinden bir sarıkâ işnesi, bir tivatro afişinin bir parçası

(Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

[“Son Posta,,nın lisan dersleri]

6 ayda pratik usulle

İngilizce

HAZIRLAYANLAR:

Prof. A. R. Thompson ve İrfan Konur

7 nci ders

Exercise: I

Translate into English

1. I take a drink of water.
2. Some bread and some soup and some rice are on the table.
3. A cup of milk is at the right side of your plate.
4. The food and the drink on the table are my meal.
5. I take some food with a fork and a knife.
6. The soup is a part of my meal.
7. This is a pot of soup.
8. An orange is on a plate with some eggs.
9. My chair is at the right side of the table.
10. I have some fruit in my mouth.
11. You take some food with your fingers.

Exercise: II

Türkçeye tercüme ediniz:

- 1 — Süt bir içkidir.
- 2 — Pirinç ve seker şekerdir.
- 3 — Bir ceviz, bir elma ve bir yumurta ile tabağın üzerindedir.
- 4 — Sigara gıdamanın bir parçasıdır.
- 5 — Adam ve kadının beş portakal ve üç elması var.
- 6 — Tabağınızda biraz ceviz var.
- 7 — Tabağınızda biraz pirinç ve süt var.
- 8 — Masanın üstündeki gıda yemeğimin bir parçasıdır.
- 9 — Sağ elimde bir bıçak ve sol elimde bir çatal var.
- 10 — Biraz şekere bir çatalla beraber tereceni içindedir.

Vocabulary:

- basin (beysin) — kâse.
a basin of soup — bir kâse çorba.
sour (suar) — ekşi.
bitter (bitar) — acı.
from (from) — dan, den.
get (get) — almak.
give (giv) — vermek.
skin (skin) — kabuk, deri.

sweet (souit) — tatlı.
taste (teyst) — tat, lezzet.
to (tu) — ..e, ..a, ..ye, ..ya (kapıya, kâse-ye gibi).
tongue (tang) — dil (g harfi pek hafif okunacak).
after (after) — sonra
before (bifoar) — evvel.
go (gou) — gitmek.
come (kam) — gelmek.
here (hia) — burada, buraya.
there (dea) — orada, oraya.

Grammar — gramer:

1 — İstikbal sigası: İngilizcede, türkçeden farklı olarak, istikbal sigası şahıs zamirinden sonra ve asıl fiilden evvel, yani ikisi arasında gelen bir yardımcı fiille yapılır. Bu yardımcı fiil «will» dir. Meselâ:

alacağım — I will take.
Kelime kelime tercümesi:
Ben - yardımcı fiil - almak.
kovacaksınız — You will put.
gideceğim — I will go.
geleceksiniz — You will come.
2 — Şahıs zamiri: Kelimelerin tekrerrüne meydan vermemek için İngilizcede de türkçedeki gibi şahıs zamirleri kullanılır. Bu suretle bir kelimeyi tekrar tekrar kullanmaktan onun yerine (it) şahıs zamiri konur. Meselâ:
The box is on the table, in the box is a cigarette.
Diyecek yerde:
The box is on the table, in it is a cigarette.
Denir. İkinci cümlede box kelimesinin yerini (it) kelimesi tutmuştur.

3 — Menfi şekil İngilizcede bir «not» edatı ilâve edilerek yapılır. Misaller:
The table is here — Masa buradadır.
The table is not here — Masa burada değildir. (Masa dir değil burada).
That is your chair — Şu sizin (Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

GÖNÜLİSLERİ

Çaresi bulunmaz derd

Bayan «Ne. Ö.» bana yazdığı mektuba:

— «Benim derdim hiç kimsenin kimsi benzemez» cümlesiyle başlasınız; mektub büyük, kâğıda çok ince yazılı yazılmış, dört buçuk sayfayı dolduracak kadar uzun. Dik, katle okudum ve okuyucumun ilk cümlesinde ilân ettiği kanaati hiç de yerinde bulmadım.

Vak'ayı aynen nakledecek değilim, esasen teferruâtı geçilirse bir cümle ile anlatılması mümkündür: «Bu genç kız bir delikanlıyı seviyordu, nişanlanacaklardı, delikanlı verem oldu, memleketine gitti, bir müddet kaldı, şimdi salâh yolunda, geri gelecektir. ikisinin arasında aşk bakidir.»

Bana bu mektubun yazılmış olması da gösteriyor ki, okuyucumda aşkı, sadakati ve samimiyeti ne derece kuvvetli olursa olsun ortada hisle şekli değişmeyecek maddî bir vaziyet olduğunu görmüştür. Bu maddî vaziyet delikanlıyı ne derece iyileşire iyileşsin birçok seneler evlenebilmek imkânından mahrum bırakmış, genç kıza da bir nisarlı halinden alarak bir kız kardeş haline koymuştur. Bu bahiste sözde sebatın yerli yoktur, hisse kapılmamın da yerli yoktur, her iki tarafın menfaatı de meseleye nihayet vermekte, delikanlının artık düşünce ve endişeden kurtularak sükûte kavuşmasıdır.

TEYZE

«Son Posta»nın tefrihası: 19

YAZAN: EKREM REŞİD

— Setvancığım, sakın reddetme, kalb mi kırarsun!...

Bir saniye tereddüden sonra Setvanın:

— Kalb kırmak çok fenadır!...

Demesi üzerine Dürrü bir taksi çağırır. Setvan hâlâ itiraz ediyordu:

— Pek iyi amma...

Dürrü onu taksiye binmesi için teşvikliyordu.

— Amması, mamması yok, haydi b n Setvancığım!...

Setvan, bir anda kendisini takside, delikanlın yanında buldu. Soföre adres verilmişti. Makine yürüyor, köprünün lambaları birbirini takib ediyordu. Setvanda

ne itiraz, ne muhalefet kabiliyeti kalmıştı. Kend mi vakayin cereyanına terketmişti. Dudaklarında hafif bir tebessüm vardı. Bir müddet sessiz kaldıktan sonra arkadaşına döndü ve çekingen bir eda ile:

— Bari isminizi lütfeder misiniz!... dedi.

★

O akşam Naime büyük bir sevinç içerisindeydi. Süllün vermiş olduğu sözde sadık kalarak saat beşte Ayaspasadaki apartmanın kapısını çalmıştı. Naime, Süllün kabul etmeğe hazırlanırken bir kaç saatini aynanın karşısında geçirmiş, en baş döndürücü koku-

lar sürmüştü, en işliha açıcı elbisesini giymişti. Göğsünün derinliklerine kadar açık gerdanında fındık büyüklüğünde birkaç dizi inci vardı. Bu inciler yalancı olmakla beraber şüpheli uyandırmaktan hâli kalmıyordu. Sol elinin küçük parmağında ceviz büyüklüğünde bir sahte zümrüt yeşil sülelerini taşıyordu. Süllün i-çeri girdiği zaman, odanın pembe loşluğunu temin eden abajurun yanındaki divanın üzerinde, Naime, teninin beyazlığını bir kat daha artıran siyah kadife vaskül arasına gömülmüş, yarım metre uzunluğundaki ağızlığının ucunda takılmış sigaranın duman-

larını dalgın nazarla takib ediyordu. Süllüne doğru çıplak kolunu uzattı.

— Buyurun!... Azizim!... Çok memnun oldum... Şöyle buyurun!...

Süllünü divanın üzerine oturttu. Kendisi yerinden kımıldamamıştı. Başucundaki masanın üzerinde duran gümüş bir kutuyu uzattı. Süllün içinden bir sigara alıp yaktı. Naime mavî boyalardan ve yalancı kırpiklerden ağrışmış göz kapaklarını yarı kapayarak sordu:

— Porto mu? Vermouth mu? Gin mi?...

Süllün gülümsemedi:

— Karıştırah!... dedi.

Naime'nin göz kapakları aralandı. Atesin dudakları birbirinden avrıldı:

— Demek oluyor ki kuvvetli hisler uvardıran içkilerden hoşlanırsunuz!... Ateşli, coşkun bir anne olduğunuzda şüphe yok!... Ne âlâ... Ben iste böyle erkekleri severim; çünkü...

Naime erkekler hakkındaki fi-

kirlerini söylerken apartman kapısı açılmıştı. Bir iki dakika sonra Turhanla Temel salona girdiler. Salon, Naime'nin bulunduğu küçük salondan bir kemerle ayrılmıştı.

— Buyurun azizim, buyurun!... Kocasının bu davetinden sonra Naime'nin kulağına yabancı bir ses geldi.

— Buyuram amma burası ne karanlık, adeta göz gözü görünmüyor!...

Sesleri duyan Süllün biraz telaş etti, yerinden kalkacak veyahud, hiç olmazsa kendini topluyacak oldu, fakat Naime'nin kemalî lakaydıle:

— Rahatınıza bakın, kocam geldi, galiba misafiri de var!...

Demesi üzerine sükûnet buldu. Turhanın bir düğme çevirmesiyle paril paril vana billür avize-nin bol zıyasında Temel vâldiz ve ipeklî eşvarlarla döşenmiş bir salonda bulunduğunu gördü. Diyecek yok bu Turhan (bey) kibar bir zattı. İçeriden bir kadın sesi yükseldi.

— Turhan, sen misin?...

— Evet güzelim!... Bak kimi getirdim!...

— Kimi?...

— Gel de gör, güzelim!...

Bir iki dakika sonra «güzel» i-çeriye giriyordu. Temel son dere-ce boyalı yüzü, çıplak gerdan ve kollu, yaşlıca, sımsanca bir kadına karşılıktı. Kendisine doğru uzanan eli taaccübe fakat aynı zamanda kemalî nezaketle sıktı. Çünkü burası yüksek kimselerin eviydi, burada pot kırmağa gelmezdi, derhal avılabılırdı. Turhan gülümseverek:

— B'zim Temel reis!...

Demesi üzerine «güzel» in mütebessim dudaklarından:

— Övle mi?... suali süzülü.

Temel kendisine ikram edilen koltuğa verildi, fakat rahat edemedi: adeta dikenler üzerinde oturuyordu. Havatında, belki ilk defa olarak, mahcubiyet hissediyordu. Naime tarafından kendisine sorulan suale cevap veremiyordu. Naime sualini tekrar etti.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Izmirde

Vali köprüler inşaatını ve sıtma mücadelesini tetkik etti

Izmir (Hususi) — Vali Fuad Tuksal, beraberinde vilâyet nafta müdürü Muhittin Erkut bulunduğu halde Torbalı kazasına gitmiş, tetkikler yapmış, bu meydana küçük Menderes nehri üzerinde tamir ettirilmekte olan köprüde çalışma vaziyetini görmüş, Tire kazası hududuna da giderek tetkiklerini genişletmiş, akşam üzeri dönmüştür.

Küçük Menderes nehri üzerindeki köprü'nün tamirâtı, nihayet bir hafta zarfında ikmal edilecek ve her türlü nakil vasıtalarının geçmesine müsâid bir hale sokulacaktır. Vali, Izmir'e dönüşünde Torbalıda kaymakamla kaza işleri hakkında görüşmüş, bilhassa sıtma mücadelesi için alınacak tedbirler hususunda direktifler vermiştir.

Diğer bazı kazalarında olduğu gibi bu yıl, Torbalıda da küçük say mükellefiyeti tatbik edilecek ve sıtma membalatının ortadan kaldırılmasına gayret olunacaktır.

Inegölde iki kanlı cinayet

Bir delikanlı ağabeyisini, 15 yaşında bir çocuk da arkadaşını öldürdü

Inegöl (Hususi) — Kazamıza bağlı Maden köyünde bir cinayet işlenmiştir. Bu köyde oturmakta olan 52 yaşlarında Ali oğlu Ali Kaya evvelki gün çifte gitmek üzere öteklerini sularken küçük kardeşi Said Ali gelmiş, aralarında eskiden beri devam etmekte olan bir miras meselesinden yeni bir mükakaşa başlamıştır. Dil kavgasından sonra bir aralık hiddetlenen Said Ali biçiminde çökerek ağabeyisine hücum etmiş ve rastgele ötesine berisine saplamıştır. Ali Kaya derhal ölmüş, Said Ali de yakalanmıştır.

İkinci cinayet te kazanın Hamidiye mahallesinde olmuştur. 15 yaşlarında Selim oğlu Abdülkerim eline bir tabanca geçirmiş, arkadaşları ile beraber bunu kurcalamaya başlamıştır. Bir aralık tabanca ateş almış ve çıkan kurşun gene 15 yaşlarında Ali Ayvan isiminde bir çocuğun alın dan girerek beynini parçalamıştır.

Küçük katilin gayri mevkuf olarak muhakemesi kararlaştırılmıştır. Matofin babası ise suçlunun ailesinden 3000 lira tazminat istemektedir.

Küçük Haberler

Izmitte evvelki gün kilosu 12,10 paraya inen tek ekmeğe tekrar 12,20 paraya çıkmıştır.

Vize kaymakamı Zeki Köy men nüfus işleri umum müdürlüğü şube müdürlüğüne, Trakya Umum müfettişliği evrak müdürü Cavid Okyayüz Vize kaymakamlığına, Karapınar kaymakamı Recep Aydın Trakya umum müfettişliği evrak müdürlüğüne tayin olmuştur.

Edirne vilâyet matbaası müdürü Şefik İskeği üzerine tekaüde seçilmiştir.

C. H. P. Trakya bölgesi müfettişi Kocaali mebusu Ragıp Akça ile Edirne mebuslarından Faik Baltakırsız geçen Perşembe günü İstanbul'a gitmişlerdir.

Edirne okullarda derslere 16 Nisanda son verilecek ve imtihanlara başlanacaktır.

«Son Posta» nın tefrikaatı: 83

İSKOCYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Genç kız sükkütü kesti: — Fırtına durdu, dedi. Köyden bize gönderilen habere göre artık polisi çağrtmak için hemen bir adam gönderilebilir. Zira deniz ocaz haline gelmiş bulunuyor.

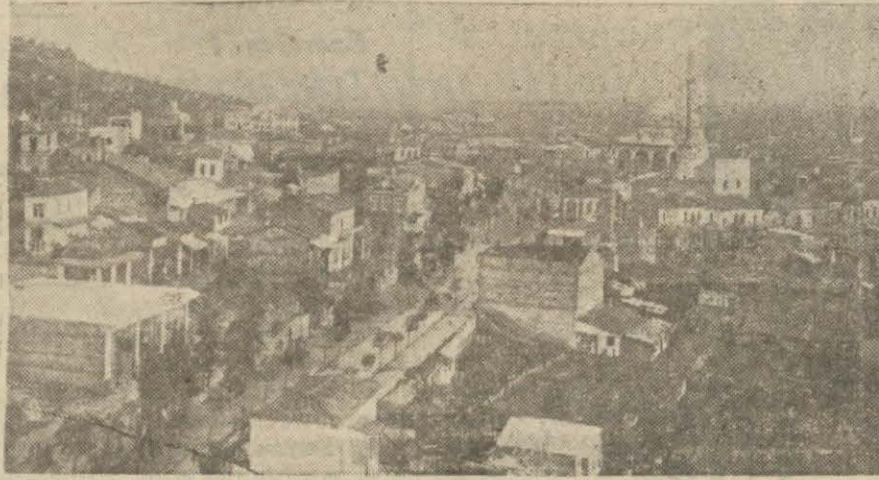
Stephen sordu: — Bunu Berg biliyor mu?

Genç kız başını yukarı kaldırdı: — Hayır, dedi. Evvelce, denizin alçaldığını bize haber vermesini umduğumuz adamla ben konuşmuşum. Boldini de orada idi, fakat biz gâelik lehesile konuştuk. Boldiniye de, Mac Donald'a bazı ezrak maddeleri tedarik etmesi için emir verdiğimi söyledim.

Garrison genç kızın bu ihtiyatlı hareketini takdir ettiğini bildiren bir işaret yaptı:

Aydın bölgesinde pamuk ekimi başladı

Bu sene pamukla beraber diğer mahsulün de iyi olacağı tahmin ediliyor. Aydın'da fındık yetiştirilmesi de tasavvur olunuyor

Aydan güzel bir görünüş

Aydın (Hususi) — Vilâyetimizde yazlık ekim faaliyeti hızla devam etmektedir. Köylü olanca gayretle yazlık ekim tarlalarını sürmekte ve hazırlanmaktadır. 1 Nisandan itibaren pamuk ekimi de başlamıştır. Kırsal yerlerde daha evvel ekilen pamuklardan çıkarılmaya başlanmıştır.

Bu sene gerek pamuk ve gerekse diğer yazlık mahsul ekimi geçen sene denek çok fazla olacağı anlaşıyor.

Fındık yetiştirilecek Aydın Halkevi köyçülük şubesi geçen sene yaptığı köy gezilerinde dağ köylerinde iklim ve toprak vaziyeti itibarile bağ ve fındık yetiştirme çok müsâid olduğunu bu gezilere iştirak eden ziraat müteahhasları tesbit etmiş ve buna aid raporlar vilâyet makamına verilmiştir.

Vilâyet makamı Giresundan 1000 tane fındık fidan: getirterek bunları dağ köylerine dağıtmış ve dikil-

melerine nezaret etmek üzere bir ziraat fen memuru göndermiştir.

Tek tip ekmeğe Vilâyetimizde üç gündür tek tip ekmeğe usulü tatbik edilmektedir. Fiati 12,5 kuruştur. Fakat halen verilen unlarda çavdar yoktur. Unlara çavdar karıştırılınca muamele ver-gisi de tenzil edilince ekmeğe fiati yirmi para daha ucuz olacaktır.

Maarif vaziyeti 940 - 941 ders yılı bitmek üzere olan bugünlerde vilâyetimiz maarifinin umumî vaziyeti şudur: Aydın san'at okulunda 19 öğretmen, 280 talebe, Aydın orta okulunda 23 öğretmen, 762 talebe, Nazilli orta okulunda 13 öğretmen, 435 talebe vardır.

Vilâyetimizde yüz ilkokulla 42 öğretmen okulu vardır. İlk okullarda 288 öğretmen, 17552 talebe, öğretmen okullarında 43 öğretmen, 2300 talebe bulunmaktadır.

Trabzonda spor faaliyeti

Trabzon (Hususi) — Uzun müddettenberi devam eden ve bölgeye federe edilmiş beş kulüb arasında yapılan lig maçları sona ermiştir. Bu maçların sonunda puvan hesabı İdmangücü takımını lig şampiyonu olmuştur. Spor işlerini gözdten geçirmek üzere vali Naci Kıcımancın başkanlığında toplanan beden terbiyesi istişare heyeti 1941 bütçesini tesbit ve tanzim ettikten sonra mükelleflerin daha geniş bir surette çalışmalarını hususunda müzakere cereyan etmiş ve bazı kararlar alınmıştır. Bu meyanda Trabzonda mevcut beş kulübün adedlerini üçe indirmesi de düşünülmüş ve bazı noktai nazariat serdedilmiştir. Trabzondaki kulüplerin adedlerinin azaltılması üzere hali hazırdaki vaziyete göre bir zaruret ve mecburiyet olmakla beraber tam bir fikir birliği de mevcuttur. Diğer bir noktai nazarda gençliğin spor sahasında daha verimli olması için bütün spor kulüplerinin tek bir bina çatısı altında toplanabilmesidir. Bu böyle olduğu takdirde sporculuğun yalnız teknik bakımından inkişafı temin edilmekle kalmayacak aynı zamanda içtimai bir tesanüd de vücude getirilmiş olacaktır.

Resim bölge futbol şampiyonunu gösteriyor.

Bingölde Ziraat Bankası çiftçiye yardım yapacak

Bingöl (Hususi) — Burası beş sene evvel vilâyet olmuştur. O vakit bir de Ziraat Bankası şubesi açılmıştı. Bu şube memur maası vermekten başka bir iş yapmaktaydı. Bu yıl vilâyetin paraya muhtaç çiftçilerine para ve ziraat aleti vereceği haberi gelmiştir. Bankanın bu sıradaki faaliyeti bunu teyid etmektedir. Devlet sermayesile iş görmesini bilmiyen ve çiftçi olan halkı bu suretle himaye etmenin temin ettiği fayda ve verdiği sevinç gözden kaçmamaktadır.

Beysahir'e ekmeğe vaziyeti düzeltildi

Beysahir (Hususi) — Millî koruma kanununun nucebine Topak Mahsulleri Ofisi tarafından müstahsil elinde bulunana buğdaya el konduktan sonra kasebanın ekmeğe ihtiyacını temin biraz güçleşmişti. Zira, fırıncılar yaptıkları ekmeğin ununu Konyandan getirmektedirler. Ve çok pahalıya mal oluyordu.

Bunun üzerine, belediye, işe el koyarak halka ucuz ekmeğe yedirmek için bazı teşebbüslerde bulunmuştur. Bu cümleden olarak, yerli buğday yerli değirmenlerde öğütürülerek fırıncılara tevzi edilmiş tir. Şimdi, ekmeğin kilosu 10 kuruşa satılmaktadır.

Adapazarda

Dört kişiyi öldürmekten suçlu bir katil idam edildi

Adapazarı (Hususi) — Adapazarına tâbi Kemaliye köyünden Cafer oğlu Hasan isimindeki azil katil bundan bir müddet evvel idama mahkûm olmuş, temyiz B. M. M. sinin tasdikile hüküm evvelki sabah Adapazarı Cümhuriyet alanında infaz edilmiştir.

Hasan Kirazca köyünden Hüseyin oğlu Ömerin metresi Hediye-yi taammüden öldürmekte ve Hüseyin oğlu Ömerle Karacomaklar köyünden İsmail oğlu Topal Ömerin öldürülmesine iştiraktan suçlu bulunuyordu.

Katil ayrıca Karacomaklar köyünden Ayşenin öldürülmesine yardım etmiş, bu yüzden de Adapazarı Ağırcezası tarafından ölüme mahkûm edilmiştir.

Atatürkün Bergamaya ayak bastığı günün yıldönümü

Bergama — Evvelki gün Atatürkün Bergamaya ilk gelişinin yıldönümü idi. Bu münasebetle Bergamalılar Halkevinde yaptıkları bir törenle Ebedî Şefin hatırasını bir defa daha tazir ettiler. Söz alan bir çok hatibler Atatürkün muhafazasını gençliğe emanet ettiği yüksek eserleri, bunları korumak için 18 milyon Türkün andını ve kalbini yaşattığı imanı belirtmişlerdir.

Bergamalılar bu vesile ile başta Milli Şef İnönü olmak üzere büyüklerimizimize karşı duydukları sevgi ve inancı da bir defa daha izhar ve teyid etmişlerdir.

Balıkesirde bir tarla meselesinde çıkan kavga cinayete neticelendi

Balıkesir (Hususi) — Korucu nahiyesinin Gebeşınar köyünden Osman Ersöz köy sandığına aid bir tarlayı sürerken aynı köyden Bekir Alaca buna müdahale etmek istemiş, fakat Osmanın itirazile mesele büyümüştür. Bu sırada köylüler gelerek meseleyi incelemişler ve Bekiri haksız çıkarmışlardır. Bundan muğber olan Bekir yanındaki tabancasıle Osmanı muhtelif yerlerinde yaralayarak kaçırmıştır. Mecruh hastaneye kaldırılmıştır.

Izmirde körfüz vapurları tarifesi

Izmir (Hususi) — Yaz mevsiminde İnciraltı plajına işletilecek körfüz vapurlarının Konak iskelesinden hareketinden sonra Göztepe ve Güzelialı iskelelerine de uğraması, müsteri alıp indirmesi hususunda Vali B. Fuad Tuksal tarafından yapılan teşebbüs, mübet surette neticelenmiştir. Geçen gün İzmirde bulunan ve Devlet Denizyolları teşkilâtı tetkik eden Devlet Denizyolları umum müdürü B. İbrahim Baybura İnciraltı seferini yapacak vapurların gidüş ve gelişte bu iskelelere de uğramasını muvafık görmüş, bu hususun temini için alâkadarlara emir ve direktifler vermiştir.

Böylece Güzelialı, Göztepe ve Karantina semtlerinde oturanlar, İnciraltı plajına gitmek için Konak iskelesine kadar gidip gelmek külfetinden kurtulmuş olacaktırlar. Bu sayede Karşıyaka, Göztepe ve Güzelialı arasında da vapur seferleri temin edilmiş bulunacaktır.

Hikâye: Polis hafiyeleri

(Başarfa 5 inci sayfa da) çası, üzerinde «sol» kelimesi ile «S 12» harfleri yazılı olan bir kart parçası idi.

Meşhur polis hafiyesi bunları bulduktan sonra bir sandalyaya oturdu ve zeki başını elleri arasında alarak on dakika kadar düşünmeye daldı. Sonra, birdenbire ayağa kalkarak, sevinçli bir eda ile: — Buyurunuz gidelim Mister Miks, dedi! Sizi doğruca hemşirenizin evine götürübilirim. Hemşirenizi merak etmenize hiç te lüzum yok. Çünkü hemşireniz su anda oldukça müreffeh bir vaziyette bulunmaktadır.

Aynı derecede sevinen ve hayrete kapılan Miks sordu: — Bunu nasıl bildiniz?

Şerlok Holmesin yegâne zâfi san'atile övünmek ve buluşuyla karşısındaki hayrete düşürmekti. Holmes, bundan ötürü, Miksin bu sualini cevabsız bırakmadı. Elindeki maddi delilleri teker teker ortaya dökerek:

— Tecrübe usulile, dedi. Hemşirenizin gitmesi ihtimali olan şehrin bazı semtlerini şimdi izah edeceğim sebeblere istinaden, ortadan kaldırdım. Şu sapka işnesini görüyor musunuz? İşte bu işne, hemşirenizin Bruklina gitmesi ihtimalini ortadan kaldırıyor. Çünkü hiçbir kadın, beraberinde şu gördüğün işneye benzer bir işne olmadıkça Bruklın köprüsünden geçen vapurlara binmez. Çünkü kadınlar ancak bu işnelere sayesinde Bruklın tramvaylarında kendilerine oturabilecek bir yer temin ederler. Şu halde, hemşirenizin işnesini burada bıraktığını nazaran Bruklın semtine taşınmamıştır. Şimdi de size hemşirenizin Harlam semtine taşınmadığını isbat edeceğim. Şu kapının arkasında iki tane çengelci çivi var. Hemşireniz bunlardan birine sapkasını, diğerine de şalını asmakta imiş. Dikkat ederseniz şalın asıldığı çivinin altında, duvarın üzerinde kirli bir hat teşekkül etmiştir. Bu hat gayri muntazamdır. Bu hatlar, şalın etkilerinde saçak, püskül bulunduğunu gösteriyor. Halbuki Harlam trenlerinde seyahat eden bir kadının, kapının aralığına sıkışarak diğer yolcuların içeri girmesine mâni olan püsküllü baş taşmaları mümkün mü? Şu halde hemşireniz Harlama da gitmemiştir. Binaenaleyh hemşirenizin geradan pek te uzakta olmadığını istidlâl edebiliriz. Şu kart parçasının üzerinde «sol» kelimesini ve «S» harfini ve «12» numarasını görüyorsunuz! «S» caddesinde «12» numaralı muhteşem bir pansiyonun bulunduğu ben tesadüfen biliyorum. Sonra, tuhaf bir şekilde buruşmuş şu tiyatro afişini de buldum. Bu neyi ifade eder Mister Miks? İlk görünüşte hiçbir şey değil mi? Halbuki basit şeylerden mana çıkarmasını bilen bir insan için bu çok şey ifade eder. Siz hemşirenizin hizmetçilik falan yaptığını, sırada burada, umumî müesseselerde tahta falan sildiğini söylemişsiniz! Farzediniz ki hemşireniz tiyatrodadır da böyle bir iş almış olsun. Kıymetli eşya en ziyade nerede kaybedilir, Mister Miks? Tiyatrodadır, değil mi? Şu afiş parçasına bir göz gezdiriniz; onun su yuvrak şekildeki buruşukluğuna dikkat ediniz! Bu afiş, büyük bir ihtimalla çok kıymetli bir yüzüğü sarırmış. Mis Spayder tiyatroyu temizlerken bu yüzüğü bulmuştur. Tabii yüzüğü bulunca, alelelece su afiş parçasını kopararak yüzüğü sarmış ve koynuna gizlemiştir. Ertesi gün de bu yüzüğü satmış ve mali vaziyeti düzelince kendisine daha iyi, daha müsâid bir ev aramağa kalkmıştır. Binaenaleyh bütün bunları nazari itihâc

bara alınca hemşirenizin «S» caddesinde 12 numaralı lüks bir pansiyonda oturmasını hiç te uzatır bir ihtimal olarak telâki etmemiştir. Şerlok Holmes mukni sözlerini, muvaffakiyet kazanmış bir artistin tebbesümile bitirdi. Miksin hayreti son haddini bulmuştu. İkisi birlikte «S» caddesinde 12 numaraya gittiler. Bu, taştan yapılmış muhteşem, büyük bir apartmandı.

Kapıyı çaldılar. Miksin hemşiresini sordular. Burada Mis Spayder isiminde kimsenin oturmadığını, esasen son altı ay zarfında bu raya yeni hiçbir kiracı taşınmadığını söylediler.

Kendilerini tekrar sokakta buldukları zaman, Miks, kız kardeşinin eski evinde bulunan maddi delilleri tetkike koyuldu. Bunun şüphesiz parçasını burnuna götürerek, Şerlok Holmes'e hitaben:

— Ben polis hafiyesi değilim, dedi, fakat bana öyle geliyor ki bu kağıdın içine yüzük değil de yuvrak bir nane şekeri sarılmış olacak. Şu numaralı karta gelince, bu da bir sinema biletini daha çok andırıyor: Sol tarafta 12 numaralı sıra.

Şerlok Holmesin gözleri uzak bir noktaya takılmıştı. Uzunca bir sükkütan sonra:

— Bana öyle geliyor ki, gidip Mister Cegginsle istişarede bulunursak hiç te fena bir şey yapmış olmayacağız!

Miks sordu:

— Bu Ceggins de kim oluyor? — Bu, yeni detektif mekteb'nin başlarından biridir. Onların faaliyet usulleri bizimkilerinden bambaşkadır. Fakat anlatıklarına nazaran Ceggins çok karışık birkaç mesele halletmiş bir detektiftir. Sizi ona götürüeyim.

«Büyük» Ceggins bürosunda buldular. Bu, ufaktefek, açık sarı saçlı bir adamdı. Meşhur bir muharririn eserini okumakla meşguldü.

İki avrı mektebe mensub bu iki büyük polis hafiyesi, merasimle birbirlerini ellerini sıkıtlar. Sonra Şerlok Holmes, Miks'i takdim etti.

Ceggins, okumasına devam ederek:

— Meseleyi söyle bir baştan hâlâ ediniz, dedi.

Miks hikâyesini bitirdiği zaman büyük Ceggins kitabını kapaya rak:

— Hemşirenizin elli iki yaşında olduğunu, burnu civarında bir et benli bulunduğunu, dul ve fakir bir kadın olduğunu, hayatını çalışarak kazandığını, yüzünde başka hiçbir hususiyet olmadığını doğru mu anlamişim?

Miks tasdik etti:

— Harfiyen söyledüğünüz gibi.

Ceggins ayağa kalktı ve sapkasını giydi:

— Ben on beş dakika sonra döneceğim, gelirken de, beraberimde hemşirenizin adresini getireceğim!

Şerlok Holmes sapsarı kesildi, fakat gülümsemesini unutmadı.

Ceggins zamanında döndü. Elinde tutmakta olduğu bir kağıdın tomarına bakarak sükkütledi:

— Hemşireniz Meri Spayderi Cilton-Stritte, 162 numarada bulabilirsiniz! O, besinci katta, penceresini sökağa bakan bir odada oturmaktadır. Bu ev, buradan hiç te uzak değildir. Bu söylediklerini doğru olup olmadığını kontrol etmenizi, ondan sonra da buraya dönmeyi tavsiye ederim, ben eminim ki Mister Holmes siz burada bekleyebilirsiniz.

Miks fırıldı. Yirmi dakika sonra da büyük bir neşe ile döndü:

— Hemşirem hakikaten dediğiniz evde oturuyormuş. Siz ne vereceğimi lütfen söyley misiniz?

Ceggins:

— İki dolar, dedi.

Miks, istenilen parayı vererek çıkıp gitti.

Şerlok Holmes, elinde sapkasile Cegginsin önünde duruyordu. Kelleyerek:

— Şayed bir mahzur yoksa... Şayed sormaklığım bir küstahlık teşkil etmiyorsa...

Ceggins muhabatının sözünü keserek:

— Müsaade ederseniz, üstad, size bu işi nasıl hallettiğimi kısaca izah edeyim: Mis Spayderin ekâlini tabii hatırlıyorsunuz? Bu eskâlde bir kadının, resmini kurşun kaleme büyütmeğe, dolayisile yüzündeki arızaları ortadan yok etmek istemesi kadar tabii bir şey olamaz! Daha doğrusu böyle hareket etmiyen kaç kadın var? Haftadan haftaya ödenmek şartile, bu suretle resim büyütlen bir müessesede de, surağa hemen köşe başındadır. Ben hemen oraya koştum, ve sipariş defterini karıştırarak kadının adresini buluverdim. İşte, hepsi bu kadar.

Hasan Ali Edis

Genç kız haykırdı:

— O masumdur. Böyle müthiş bir cinayet yapması imkânsızdır ve burada bizim kendisini sevdiğimiz gibi seven herkes onun böyle bir iş yapacağına kat'iyen inanmaz.

— Fakat, Vikontu öldüren katil, adada yalnız babasını tarafından bilinen bu gizli geçidden geçerek cinayeti işlemiştir.

Flora haykırdı:

— Orası öyle, fakat babam masumdur. O hayatında bir defa bile yalan söylememiştir.

Stephen genç kıza susmasını işaret etti, zira bir ayak sesi işiti-miştir.

Bu gelen Torraydı.

— Sizinle bir dakika görüşebilir miyim? diye sordu. Siz bazı şeyler söylemek istiyorum.

Delikanlı:

— Rica ederim, buyurunuz! dedi.

Floranın babası odadan içeri girdi.

Çok sakin görünüyordu ve genç kızın burada bulunuşu hakkında

hiçbir şey söylemedi.

Genç kız yavaşca babasının koluna girdi ve her ikisi de sırtları sömineye dönük olduğu halde milyonerin karşısında durdular.

Vefatı yerinden kımlıdamadı, etraftan olup bitenden hiç haberi yokmuş gibi hareket ediyordu.

Sato sahibi, İskocvalıların giymekte oldukları etekliğin bir kıvrımı ile oynuyarak:

— Sato mesalesinden ne gibi bir karar verdiniz bilmiyorum Garrison dedi. Fakat ben kendi hesabıma düşüncelerimi bildireceğim.

Sato sahibinin yüzünde, ancak sarhoşlarda veya uykusuz insanlarda rastlanabilen bir solukluk vardı; çok sarı kirpikleri ve kırmızıya çalar seyrekle saçları bu solukluğun gözlerde bıraktığı intibai bir kat daha artırıyorlardı. Fakat Torray yüzünün hatlarındaki aristokratlara mahsus ifadeyi muhafaza ediyordu. Elinde, üzerinde Mac Reaylerin arması bulunan sarı renkli bir şal vardı.

(Arkası var)

30 Sene evvel Tobruk - Derne - Bingazi

İtalyanın imdadına yetişen hâdise: Balkan harbi!

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

— 72 —

Garbrablus bölgesinde cereyan eden muharebelerin neticesi

Trablus şehir ve limanına asker çıkarmaya başladıkları 5 Birincinin 1911 den Lozan barışına kadar süren 13 harb ayı zarfında İtalyanların Garbrablus vilâyetindeki işgal sahaları, sahillerde ehemmiyetli noktalarla bunların pek yakınlarına inhisar etmişti. İtalyanlar, umumiyetle gemi toplarının tesir edemediği mesafelere gidememişler, yani memleketin derinliklerine delamamışlardı.

Çünkü, Bir Tobrasta olduğu gibi onlar her ne zaman biraz içerilere girmek teşebbüsünde bulundularsa müthiş tehlikelere uğramışlar ve şiddetli darbeler yemişlerdi. Onun için, harbin ilk acı tecrübelerinden sonra, İtalyanlar kabul edilemez kadar muhtelif sahil bölgelerinde yerleşmeği düşünmüşler ve bu suretle Trablus işgal ettiklerini göstermek ve hem de mücahidlere kakacılık yolu ile denizden gelebilecek olan yardımları menetmek istemişlerdir.

Bununla beraber, arasıra cenub batı Anadolu sahillerinden küçük vapur ve yelkenliler Mısır'a ve Sirt sahillerine mühimmat getirebildikleri gibi Tunus ile Trablus ve Mısır'a ile Bingazi aralarında da kara yolu münakalatının ardı hiç kesilmemişti. Fakat ne Tunus, ne Mısır ve ne de Akdenizden Trablusa ve Bingaziye top, tüfek, bol cephaneye vesair harb vasıtaları gelebiliyordu. Gelebilen şeyler bir miktar zabıt ve hekim ilaç, kapsul ve para idi. Ondan maada, arasıra pirinç, şeker, çay ve kahve gibi maddeler de gelebiliyordu. Bu sebeple gerek Trablus ve gerek Bingazi bölgelerinde Türkler ve yerliler 13 ay, bütün manasile yokluk içinde harbetmişlerdir. Türk ve yerli kâtların sâhâ, atacak, yiyecek ve giyecek itibarıyla çektikleri mahrumiyetler ve etkileri fedakârlıklar filhakika pek ağır; fakat gördükleri işler de ehemmiyetli ve büyük olmuştur.

Türk ve yerli mücahidlerin büyük gayret ve fedakârlıklara mukabil elde ettikleri neticeler şu suretle hülasa edilebilir:

1. Türkün askeri ve siyasi şerefini kurtarmak ve yükseltmek.
2. Türk vatan ve topraklarının, Osmanlı donanmasının hakim bulunmadığı denizlerin öte tarafında bulunsalar bile, bunların müdafaa olunabileceğini bütün dünyaya göstermek ve isbat etmek.

İtalyanların ise, yuvarlak hesabla, 750 milyon frank sarfetmek, Trablus cihetinde 55, Bingazi tarafında üç ve Rodosta bir tümen kullanmak ve yaralı ve ölü cem'an 230 sübay ve 4086 er zayıf vermişe mukabil bütün elde ettiklerini gelince bunları da şu suretle hülasa edebiliriz:

1. Trablus ve Bingazi vilâyetleri sahillerinde şeridvari muayyen bazı yerler kazanmak.
2. Askeri şeref ve siyasi haysiyet ve itibarından çok kaybeylemek.

Filhakika, Garbrablus ve Bingazi muharebelerinde bir avuç Türk zabitanın yerlileri süratle teşkil ve harbe sevk etmekte gösterdikleri maharet ve sonra gerek İtalyanlara karşı kazanılmakta olan muharebe muvaffakiyetleri ve gerek çok üstün sayıdaki İtalyan kuvvetlerine karşı yapılan anudane müdafaa ve mukavemetlere aid haberler Avrupada ve bütün dünyada yayıldıkça Türkün itibarı artıyor ve İtalyanlık bilâkis düşüyor. Nihayet Trablus harbi İtalya için müthiş bir sıkıntı teşkil etmeğe başlamıştı. Kumandanlar değişikiyor ve en mahrem askeri hakikatler umumî basında aşikâr münakaşalara aktüalite mevzular teşkil ediyordu.

İtalyada bu hususta gösterilen lâubalilik o derecede idi ki, Trablus ve Bingazideki Türkler ekseriya karşılarındaki İtalyan kuvvet ve teşekküllerini ve bilhassa bunların neler yapmak üzere bulduklarını gene İtalyan gazetelerinden öğreniyorlardı.

Nihayet İtalyayı Trablus çıkarmazdan kurtaran bir hâdise doğmakta idi: Osmanlı devleti aleyhinde Balkan itfaki ve Balkan Harbi. Filvaki Bulgaristan, Sırbistan ve Yunanistan Osmanlı

devleti aleyhinde ittifak ederek neticede ona harb açmışlardı. İşte bu hâdise İtalyanın imdadına koştumtu.

Eski Başvekil ve Adliye Vekili Bay Fethi Okyar bu münasebetle şöyle anlatır: "Nihayet İtalyanlar Balkan devletlerini aleyhimize tahrik ve teşvik ettiler ve Balkan muharebesi zühur etti. Hükümet İtalyanlarla bu vaziyet karşısında sulh yaptı. Ben de birkaç zabıt arkadaşla Tunus ve Fransa yolu ile Romanya üzerinden İstanbul'a geldim.

"Mütareke ve mûsalâha olduğu zaman hükümet tarafından fikrim sorulmuştu. Verdiğim cevaplarda, şerefi askerimizi kurtarmış olduğumuzu ve fakat ana vatanla münakalenin tesisine imkân olmadığı için seferin akibetinin herhalde aleyhimize olacağını ve binaaleyh mümkün olan müsaide şartlarıyla sulh yapmak muvafık bulunacağını bildirdim.

"Sulhtan sonra memleket bir kaç arkadaşla avdet ettiğimi yurarda kaydetmiştim. Fırka kumandanı Neşet Bey sonuna kadar fırka ile beraber kaldı ve İtalyanların verdikleri vapurla ve askerle birlikte döndü."

Halbuki Homs mintakası kumandanı E. H. Kolağası Halil Bey (şimdi mütekaid orgeneral), vaktile yazdığımız veçhile, bu son hâdise hakkındaki izahı başka türlü idi. Halil Paşa, fırka kumandanı Neşet Paşanın yerlilerle olan para hesaplarını görmek ve fırkanın borçlarını ödeyip tasfiye etmek için Aziziye'de kaldığını ve İtalyanların tahsis ettiği vapura bindirilerek fırkanın mütebaki er ve çavuşlarıyla sübaylarına kendisinin kafiye kumandanlığını yapmış olduğunu söylemiştir.

Her ne ise mütareke ve mûsalâhadan sonra İtalyanlarla Türkler arasında harb kesilmişti. Fakat Osmanlı devletinin İtalya ile aktettiği resmi sulh, Bingazi bölgesindeki askeri vaziyette derhal bir değişikliğe husule getirmemişti. Çünkü Osmanlı hükûmdarının bir fermanile müstakil bir hale gelen Bingazi mintakası halkı muhasamatı tatil etmeği kabul etmişlerdi.

Bu tefrikaları şimdilik neden devam ettiriyoruz

Garbrablus bölgesindeki vak'aların hikâyesi bittikten sonra Bingazi cihetinin vak'alarını anlatmaya başlayacağım, fakat yeni Balkan Harbi geldi çatı. Bu gibi anlarda 30 yıl evvel olup biten hâdiseleri devamlı surette okuyabilmek için çeliktan sınırlere sâhib olmak lâzım. Bu sebeple daha aktüalite bahisleri yer vermek için bu tefrikayı, ileride tekrar başlamak ve bitirmek üzere, şimdilik burada kesiyorum.

Bingazi sancağında, Enver Beyin umumî kumandasında yapılan mücahedele de çok parlak ve yüksek olmuştur. Bunların kaldırılması için bazı kıymetli zatların ve bu mevanda bilhassa sayın Bay İslâm F. Tuğayın yaptıkları yardım lûtfu harında burada tekrar teşkürü bir vazife ve vecibe bilirim. Enver Paşanın hatıralarını da bana tevdi lûtfunda bulunan biraderleri General Nuriye de en derin minnetlerimi arz ederim.

Görüldüğü ki bunları yazmak ve Son Postaya dercetmek için hazırlanmıştım. Bununla beraber bunları şimdilik diğer bir zamana bırakmak zarureti hasıl olmuştur. Bununla beraber 30 yıl evvelki Bingazi mefahirimizi de arasıra münasebet düştükçe ve müferid yazılar halinde olarak okuyuculara takdim etmek fırsatlarını kaçırmıyacağım. (Simdilik son)
H. E. Erkilet

Lisansa tabi tutulan maddeler hakkındaki talimatname

Ankara 15 (Hususî) — İhraci lisansa tabi tutulan maddelerle bunlara tabii edilecek esaslar hakkındaki talimatnamenin 4 üncü maddesine şu fikra ilâve edilmiştir:

Ankonsinasyon şartları için müraacaatlar doğrudan doğruya Ticaret Vekâletine, dış ticaret dairesi peişliğine gönderilir. Vekâletçe lüzum görülen mahallerde bu şekil-de satışlara müsaade edilebilir.

Kahraman orduya iltihak eden genç doktorlarımız and içtiler

And içme merasiminden bir itiba

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rü Cemil Bilsel ve mekteb talim heyeti hazır bulunmuşlardır. Merasime istiklâl marşına başlanmış, askeri tub okulu talim heyetinden bir zat kısa bir hitabede bulunarak yeni doktorları tebrik etmiş, askeri doktorların memleketle yaptıkları hizmetleri,

vazifelerinin ehemmiyetini tebarüz ettirmişlerdir.

Müteakiben, doktor sübaylar silâh ve bayrak üzerine ellerini koyarak and içmişlerdir.

Orfi idare komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal yeni doktorları tebrik ederek muvaffakiyetleri dilemiş, merasime nihayet verilmiştir.

Büyük bir çarpışmaya doğru

(Baştarafı 1 inci sayfada)

zırlı cüzü tamlarını ileri sürdüğü hedefleri teşkil etmektedir.

İskenderiye ve Süveyşin İngiliz stratejisi için çok büyük ehemmiyeti vardır ve genel kurmay bunları her ne pahasına olursa olsun kaybedemez, İskenderiye deniz üssü, İngiliz bahriyesine şarki Akdenizde hâkimiyet teminini mümkün kılmıştır ve aynı zamanda Balkanlarda müttefikler kudretinin de kilid noktasını teşkil etmektedir.

Bundan dolayı Alman ve İtalyanların ileri hareketlerini Mısır hududunda durdurmamaları, fakat, Capazzo kalesine Sollum'un alındığını bildiren dünkü Alman tebliğinin şimdiden telmih ettiği gibi ellerinde bulunan bütün kuvvetleri, Mısır sahilinin heyeti unumiyesini ele geçirmek ve Süveyş kanalı üzerine yerleşmekte kullanmaları beklenilebilir.

Aynı zamanda general Wavell'in zaman geldiğine hükmettiği zaman düşman ilerleyişinin önüne, herkesin geçilmez olacağını ümit ettiği bir sed koyacağı da beklenilebilir. Muhakkak ki büyük bir muharebenin cereyan edeceği bir mahal vardır ve bu yer şimdiden tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Şarki Afrika seferi, nihayete ermektedir ve bu sebepten burada bulunan küt'aların büyük bir kısmı, Mısırda faydalı surette kullanılmak için serbest kalacaktır.

Balkanlar yolu
Balkanların Almanlar için Süveyş doğru ikinci bir ilerleyiş için bir yol teşkil edebileceği faraziyeleri hakkında unumiyetle düşünüldüğüne göre, Balkanlar yolu ile tehdit, Mısır yolu ile olan kadar doğrudan doğruya ve yakın değildir ve sanıldığına göre İngiliz genel kurmayının bütün gayretleri, kahraman Yunanlıların yanısıra harbeden imparatorluk küt'aları mühim miktarda takviye, düşünmeden evvel, bu son tehdidi yok etmeği istihdaf etmektedir.

Esas düşman
Bütün vahametine rağmen, Libya sahilinin kaybı, bir felâket gibi ve telâfi edilemez gibi telâki olunmamalıdır. Çünkü bu sahilin müttefikler için kıymeti bilhassa Mısır ve Süveyşin müdafaaına yardım etmesinde mündemiç bulunmakta idi. Mısır sahilini ise böyle değildir ve bu sahil düşmana terk edilemez. Farzı muhal eğer böyle bir şey olursa, bu kaybın neticeleri büyük olacaktır. Bundan dolayıdır ki Libya bu derece süratle vukua gelen hâdiseler, esas düşmanın Almanya olduğu hakkında İngilizlere ve müttefiklere yeni bir ikaz teşkil etmelidir.

Mısırın vaziyeti

Kahire 15 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Mısır me'usan meclisi, bir gizli celse akdederek askeri vaziyeti mütele eylemiştir.

Mısır me'usan meclisi, aşağıdaki karar suretini kabul etmiştir: Libya'da ve garb gölündeki askeri vaziyet hakkında bugünkü vaziyete karşı koymak için alınacak tedbirler bahsinde İngiliz makamları ile mutabakatı hakkında hükûmetle beyanatını dinledikten sonra, me'usan meclisi, bugünkü şeraitin hiç bir endişeyi mucib olmadığını hükûmetten memnuniyetle öğren-

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu İtalyan koliarının vazifesi anlaşıldığına göre şimali garbideki ve Bosnasaray eyaletindeki Yugoslav ordu kısımlarının Mostar cihetinden cenuba ric'atlerini kesmek ve bu suretle Arnavudluğa inmek ihtimallerini kaldırmaktadır.

Karakoyvaç ve Üsküb bölgelerinde bulunan Alman ordularının ne yaptıkları iyice bilinmiyor. Almanlar Yugoslav ordusunun büyük bir kısmının bozulduğundan bahsediyorlar. Bizce vaziyet henüz tamamiyle vazih değildir. Bununla beraber Yugoslav ordusunun artık tek bir kumanda altında ve toplu olarak değil, fakat müferid ve müstakil gruplar halinde dağılık mntakalarda hareket etmekte oldukları kabul olunabilir.

Yunanistanda:

Burada da vaziyet karışiktır. Yeni Yunan müdafaa hadarının ve İngiliz kuvvetlerinin nerelerde bulundukları ve ne yaptıkları tamamiyle vazih değildir.

Son Yunan tebliğinden takribi bir surette anladığımız göre Alman zırlı kuvvetlerinin Florina'dan Kesriye istikametinde tehlikeli bir suretle ilerlemiş olmaları üzerine Yunan başkumandanlığı Göller bölgesindeki cenahı geri çekerek Yunan ordusuna Olimp dağından Adiriyatığı giden yeni ve eskisine göre çok daha kısa ve dağlardan geçen sıkı surette kuvvetli yeni bir mevzi tutmuştur.

Bu hareket aynı zamanda Alman zırlı kuvvetlerinin muvakkaten olunan tazyiklerinden Yunan küt'aları korumağa da yarayacaktır. Fakat Alman ve İtalyan kuvvetlerinin Yunan cephesi ilerisinde iş birliği etmeleri de bir emrivâki olmuştur.

Nitekim bu sonucular boş bırakılan Görice'ye ilerlemişlerdir. Diğer cihetten Alman zırlı kuvvetleri Kozana ve Siyatiste bölgelerinde görülmüşlerdir. Bundan anlaşılıyor ki yeni Yunan mevzi bu mevkiilerin cenubundan geçmek üzere Olimp ten ve ağılebi ihtimal Serfeçeden Gramos dağına gitmekte ve buradan Adiriyatığı inmektedir.

Kezalik bu yeni hatta İngiliz küt'alarının mevcudiyetinden bahsedilmemektedir. Elhasıl Yunan başkumandanlığı en fena ihtimalleri de nazari dikkate alarak Yunan ordusunu icab ederse daha cenublara doğru çekmek cesaret ve cür'etini haiz bulunduğunu göstermiştir. Filvaki çok üstün sayılara ve teçhizatı malik bir mütearız ordu karşısında yüksek azim ve irade sahibi kumandanlar icab ettiği zaman ordularına cesurane ric'at emirleri vermekten çekinmezler. Çünkü ancak bu sayede ordular kat'i hezimet ve mağlûbiyetlerden kurtarılabilirler.

Libyada:
Tobruk'ta Almanlarla İngilizler arasında muharebe olurken Alman makineli ve zırlı kuvvetler hemen hemen boş olarak Bardia'ya ve Mısır hududundaki Kapuzo kalesini ve Sollum mevkiini almışlardır. Bu suretle öyle bir vaziyet hâsıl

Mimar Sinanın vefatı yıldönümü

(Baştarafı 2 nci sayfada)

mesi lâzımdı. Rüstem bunu kabul ediyordu, ancak arzusu caminin mahalle içinde, hanlar arasında olmasıydı. Mâbedin önünde bir meydana lüzum yoktu; uzaktan görünmesi matlub değildi; kubbesinin de Süleymaniye'nin muazzam cismi altında ezilmiş gibi kalmasında hiçbir mahzur yoktu... Bu camiye giden yollar dar ve dolambaçlıdır; binanın ta önüne geldikten sonra bile kapıyı bulmak oldukça müşküldür. Rüstemin emniyetini ve kalbini kazanmak için böyle dolambaçlı yollardan, böyle gizli kapılardan geçmek lâzımdı; galiba...

Rüstempaşa camisinin belli, başlı bir cephesi, bir yüzü yoktur. Haricen gayet sade ve ciddidir. Ziyetsiz ve işlemez duvarlar. Zemin katında dükkânlar... Bu dükkânların arasında bir kapı... Bu kapıdan girilim... Karşınıza, loş bir merdiven çıktı... Merdivenden sonra kendimizi bir avluda buluruz... Caminin kapısı buradadır... Kapı sonsuzluk maviliklerine, hafice yeşil maviliklere açılır... Dışarıda her şey gülmüş, kuruşunuydu. Burada her şey mavi... Sütunlar, duvarlar, kubbe kadar her şey mavi... Hem de öyle donuk, soluk değil... Parlak bir mavi... Memleketimizin seması renginde mavi...

A... Burada Rüstem Paşa bize öyle sert ve naşin görünmüyor... Bilâkis, bize tatlı, tatlı tebesüm ediyor... Burada Rüstem kapalı, eşrensengiz bir adam değil... Bize acırmış kalbini gösteriyor; bize herkesten gizlemiş olduğu hakiki çehresini gösteriyor... Bize gençlik hülyalarını, askerlik hayatını anlatıyor... Meğer derununda boğmuş olduğu nice zhar edilemez arzuları varmış... Nice arzu ve sveği, ezümle ziyet, servet, azamet sevgisi... Rüstem, daha ileri giderek, bize ihtiraslarını bildiriyor... İşte o zaman mavi çinilerin üzerinde, sütunlara sarılarak semaya doğru yükselen yaprak dizileri arasında, ufak kırmızı çiçekler görüyoruz... Kırmızı çiçekler... Kan lekeleri gibi...

Geliniz, Rüstempaşa camisini terkedelim. Denize kadar yürüelim. Buradan bir sandalla karşıya geçeriiz... Okmeydanına doğru ilerliyelim. Yokuşu çıkalım... A... Nedir orada, servi ağaçları arasında görüldüğümüz bina?.. Bir, iki, üç, dört, beş, altı küçük kubbe birbirini takib ederek dalgalanıyor, tapki bir deniz parçası gibi... Bu kubbelerin ortasından gökyüzüne doğru bir minare yükseliyor, tapki bir gemi direği gibi... Bu camiyi bildiniz mi?... Sinanın meşhur camilerinden biridir... Kaptan Piyalepaşa camisi... Girelim şu camiyeye... Koca kemeler, koca sütunlar, denize inen yalçın kayalar gibi duvarlar, sonra, yukarıda, ufuk hattı gibi etrafımızı çeviren bir çini seridi... Deniz renginde bir şerid... Bu şeridin üzerine Karahisari köpüklerle yazı yazmış... Evet burası bir kaptan deryanın ibadet edeceği mahal... Burada denize kendisini hâlâ denizde sanır ve yamınlar, çünkü burada her şey denizi hatırlatıyor... Hatta kemerin altında hızla geçen rüzgârın sesi bile... Bu camile, meselâ Mîhrimah Sultan camisinin arasında ne büyük fark var! İkisi de birer şaheser, fakat birbirinden çok farklı şaheserler. Mîhrimah Sultan camisi ne kadar inceliği, zarafeti, kadınlığı ifade ediyorsa Piyalepaşa camisi o derece denizlerde, fırtınalarda durmak dinlenmek bilmiyen, düşmanlara her zaman ve her yerde aslanlar gibi saldıran, her zaman

olmuştur ki, eğer İngilizler Mısır'dan hazır kuvvetlere malik bulurlarsa bunları derhal celbederek ilerlemiş olan Alman kuvvetlerini Tobruğa kadar geri sürebilirler. Fakat İngilizlerin hazırda kuvvetleri yoksa Tobruk nihayet sukut edeceğinden veyahud içindeki İngilizler vapurlara binip İskenderiye'ye gidebileceklerinden Tobruk önderindeki Alman kuvvetlerinin iltihakile tekrar kuvvetlenecek olan Alman ileri kuvvetleri Ras Matruh'a doğru harekete devam edebileceklerdir.

İngilizlerin herhalde Habeşistandan ve hatta Yunanistandan bile her türlü vassıtaya müraacaat edip İskenderiye'ye kuvvetler ve tanklar yetistirecekleri ve bu suretle Almanların Mısır ve Süveys için pek tehlikeli bir hal almış olan hareketlerini durdurmağa çalışacakları ve bunun için mümkün olan her şeyi yapacakları tabiidir. Bu hususta en ufak bir tereddüd ve gecikmenin Mısır ve Süveys için büyük tehlikeler doğurması pek mümkündür.

ve her yerde şan ve şerefle kuşanan Barbaros, Turgud ve Piyale Paşa gibi kahramanları hatırlatıyor...

Yorulmadıysa eğer, geliniz, tekrar karşıya geçelim... Unkapanından, Vefadan Şehzade camisine gidelim...

1543 senesi Tesrinisani ayı. Kanunî Sultan Süleyman Macaristan seferinden avdet ediyor. Orduları önünde Ofen ve Gral şehirleri kapılarını açmışlar. Sultan Süleyman muzaffer olarak avdet ediyor. Bu zafer büyük şenliklerle kutlanacak... İstanbul'a geldiğinde padişah, oğlu Mehmedin vefatını öğreniyor. Süleymanın kalbinde galib hükümdar sevinci, evlâdını kaybeden emelî bir babanın kederine münkalib oluyor. Henüz üzerinde zaferin kıvılcıklarını tasmakta olan ordunun başında yürüyen hükümdar şimdi meyus, mahzun, acıklı bir babadır.

Şehzade camii bu acıdan doğmuştur. Bu caminin iki siması vardır. Biri açık, pak alınlı, müebbeden örtülmüş gözülü, ince, fakat aynı zamanda kat'i çizgiler taşıyan bir delikanlı simasıdır. Bu, Şehzade Mehmedin siması, ebediyet tarafından sevri durdurulmuş gençliğin simasıdır. Bu gençlik camide de görüyoruz, fakat Mîhrimah Sultan camisindeki ince, zarif gençlik değil, olgun, vakur, erkek bir gençlik. Diğeri de elemnin simasıdır. Sadelikle, çıplaklıkla, göz yaşları gibi inen şakuli ve düz hatlarla ifade edilmiş olan elemnin siması... Su muazzam ve çıplak duvarlar kadar büyük bir elem...

Şehzade camisini bir facia havası kaplamaktadır. Semaya doğru yükselen iki minaresi de, hararetili bir duada kaldırılmış iki kolu hatırlatır. Şehzade camisinin inşasından birkaç sene sonra Kanunî Sultan Süleyman yeni bir cami inşasını emretmiştir. Süleymaniye ismini taşıyan bu camide yalnız Süleymanın değil de temsil etmiş olduğu Türkiyenin yeni azametini, şanın, zaferin, hudud hatlarını bir yay gibi Viyanadan Asya yaylarına, Asya yaylarından Fasa kadar girmiş olan kuvvetin simasını görüyoruz. Bu simada hiçbir zayıf nokta yoktur. Sadeliği ve hasmetile cezbeder. Her hat ne sert, fakat ne dehaşık. Bu sima dört muhteşem kırmızı sütundan çıkan kanla canlanmaktadır... Her meydanlarında tunclaşmış, zafer alevlerinde parlamış çengöverler siması... Muazzam tantanaların, destanların siması... Türklüğün siması...

Bu simanın tunc alnı üzerinde Ayasofyada görünen Bizans dantelleri yoktur. Bu alının üstüne mremre kıvrımlı bir kavuk oturulmuştur.

Süleymaniye'nin siması sadece bir insan simasından mürekkep değildir. Bu sima bütün bir devrin, bütün bir milletin simasıdır. Macar ovalarında lerliyen, düşman payitahtlarına giren muazzam ordular, ta İtalya, İspanya ve Berberistan sahillerine kadar akınlar yapan muhteşem donanmaları ebedileştirir. Aynı zamanda, muasırı olan Baki ve Füzüli gibi şairleri, Emin Kemal ve Ebusuud gibi alimleri, İbrahim ve Sokullu Mehmed Paşalar gibi büyük siyasi adamları, Hayrettin Barbaros ve Turgud reis gibi deniz kahramanlarını, Karahisari ve sarhoş İbrahim gibi san'atkarları, hülasa Türkiyenin azametini, savetini, şanını temsil eder.

Bunu kieme veya neye medyunuz?... Sadece Sinanın dehasına... Sinan ki resim ve heykel memnu olduğu bir devirde duvarlar, kemgler, kubbeler, pencerelerle resim ve heykel yaptı. Hem de modellerinin yalnız maddî taraflarını göstermekle iktifa etmedi; onların ruhlarından da bize muhtelif hâletler gösterdi... Ebediyet için çalışmış olan Sinanın ebedî dehası...

Ekrem Reşid

Hür Fransız'ar İtalyan'ardan 4 bin esir aldılar

Kahire 15 (A.A.) — Kahirede bildirildiğine göre, hür Fransız kuvvetleri Eritrede 4 bin esir almışlardır.

Ticaret Vekili Ankarada

Ankara 15 (Hususî) — Ticaret Vekili şehrimize dönmüştür.

Anne kanile yarattığı çocuğunu sütle beslemeli, yüreğile sevip bakmalı

Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi.

H. E. Erkilet

Millî Piyango

23. NİSAN 1941
FEVKALÂDE PLANI

23 Nisan 1941 bayramına mahsus fevkalâde piyango plânı

İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	50.000	50.000
1	20.000	20.000
2	10.000	20.000
6	5.000	30.000
30	2.000	60.000
30	1.000	30.000
60	500	30.000
300	100	30.000
3.000	10	30.000
30.000	2	60.000
33.430	Yekûn	360.000

Tam bilet 2 lira, yarım bilet 1 lira

ÇOCUKTAN AL HABERİ!

TÜRK ÇOCUĞUNU BESLER TOSUNLATIR

Pirinç, Mercimek, Yulaf, Kornflor, İrmik, Patates, Arpa, Pirinç nişastası, Buğday nişastası vesai: hububat unları...

ANA SÜTÜ KADAR KUVVETLİ İR.

Çapamarka Müstahzaratı.

Tarihi tesisi: 1915

Boy atan soluk kızlar!
kansız mektepliler!

Bölüğün bu nazık ve mühim devrinde kuvvet ve kudret kaynağı olan kana muhtacdır... DEŞYEN'in kan kuvvet şurubu ile bunu kazanarak soluk çehrelere canlı bir penbelik ve tek mil vücuda taze bir bahar zindeliğinin gelmesi muhakkaktır.

Zayıf ve soluk benizli çocuklara DEŞYEN'in kan kuvvet şurubu

DESCHIENS

HER ECZANEDİ BULUNUR REÇETESİZ SATILIR

SAĞLAM DIŞLER VE AĞIZ BAKIMI MUTLAKA **RIDA DIŞ SUYU** KULLANMAKLA OLUR. SABAH VE GECE YATARKEN MAHLULUNUN FİÇİ İLE İSTİMALİ MİHANİKİ OLARAK DIŞLERİN TEMİZLENMESİNİ VE MÜSTAHZARIN MAYI HALİNDE BULUNMASI İTİBARİ İLE DE FIRÇA AKABINDA GARGARASI DIŞ VE DIŞ ETLERİN EN DERİN YERLERİNE GİREK KORUNMASINI TEMİN EDER.

("Son Posta,,nın lisan dersleri)

(Baştarafı 5 inci sayfada)

iskemlenizdir. That is not your chair — Şu sizin iskemleniz değildir.

I will go — Gideceğim.

I will not go — Gitmiyeceğim.

Text and translation:

Apples and oranges have skins — Elmaların ve portakalların kabukları vardır.

I have a bitter taste in my mouth — Ağzımda acı bir tat var.

The orange is sour — Portakal ekşidir.

I put sugar on the orange — Portakalın üzerine şeker koyarım.

I get some eggs from a basin — Bir kaseden bir kaç yumurta alırım.

(Ben almak bir kaç yumurta dan bir kâse).

I give an egg to you — Size bir yumurta veririm.

(Ben vermek bir yumurta e siz)

Dikkat:

to me — bana.

to you — size.

from the box — kutudan.

This is a box with a knife in it — Bu içinde bir bıçak bulunan bir kutudur.

(Bu dur bir kutu ile bir bıçak içinde o).

The egg is not in the basin — Yumurta kâsenin içinde değildir.

Here is my chair and there is your chair — Sandalyam burada ve sandalyanız oradadır.

I go to the table — Masaya giderim.

You come here — Buraya gelirsiniz.

I will go to the table — Masaya gideceğim.

You will not come — Gelmiyeceksiniz.

I have food on my plate before my meal — Yemeğimden evvel tabağında gıda vardır.

The food is not on my plate after my meal — Yemeğimden sonra gıda tabağında değildir.

Exercise:

Bos yerleri doldurunuz:

1. I give food — you.

2. The taste of sugar is — .

3. I have a sour taste in my — .

4. I get an orange — a basin

5. The skins of oranges have a — taste.

6. I put some sugar on my — .

7. I go — the chair.

8. You are — The table.

9. I — from the chair to the table.

10. The orange is — sour; — is sweet.

11. — the meal you and I go from the table.

12. Apples have. — .

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

zamanlarında bile bir müttefik garantisi aramış olduğu gibi, ikinci Moskova paktının akdi için aylardanberi çalışmış olduğu malumdur.

Dünyanın derin bir inkılâba doğru gittiğini daima söyledik. En anlaşmaz görünen kuvvetlerin anlaşmasını, en telif edilmez görünen fikirler arasında tedrici bir tesviye ve telif hareketinin vukubulmakta olduğunu gördükten sonra, bu hareketin derinliğini bir kere daha tesbitten başka yapılacak bir şey yoktur.

Romanyada emlaklı bulunanlara

Hariciye Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Romanyada ahiren neşredilen bir kararname mucibince, ecebilerin milli iktisad nezaretinden verilmiş bir müsaade olmadıkça Romanyadaki emlak, hukuk ve menafiine aid tasarruf muamelelerinde bulunamayacakları; böyle bir müsaade istihsal edilmeksizin yapılacak tasarruf muameleleri ile normal idare muameleleri ve bankalarda mevduat kıymetlere müteallik tasarruf muamelelerinin hukukan batıl adde dileceği; Romanyada ikamet etmemekle beraber orada bu gibi emlak, hukuk ve menafie malik bulunan ecebilerin ise, Romanya arazisinde tedavüle çıkarılmış bulunan bilümmün tahvillerle nama muharrer olmayan kıymetli senedleri hâmil oldukları takdirde bunlar hakkında Nisan 1941 nihayetine kadar, Romanya sefaretî ile konsolosluklarına bir beyanname vermekle mükellef oldukları; aynı mükellefiyetin bu gibi esham, tahvilat ve senedleri mevduat olarak kabul etmiş bulunan bankalara da şamil olduğu Ankaradaki Romanya sefaretî tarafından bildirilmiştir.

Keyfiyet alâkadar Türk vatan-daşlarının ittilâna varolunur.

İstanbul borsası

15/4/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.98
Atina	100 Drahml	0.9975
Madrid	100 Peçeta	13.9375
Belgrad	100 Dinar	3.175
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stockholm	100 İsveç Fr.	31.0975
Altın		27.40
24 âyar külçe altın		3.75

Esham ve Tahvilât

Sivas - Erzurum IV tertib 19.10

TASHİH:

Dünkü dolar fiatı yanlışlıkla açılıştan 132.20, kapanışta 132.— gösterilmiştir. 132.— açılış, 132.20 kapanış olarak tashihi ederiz.

Malkara Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Malkaranın İshakça köyünden Yakup oğlu Salih Arslan tarafından, o köyden İbrahim oğlu Adil namı diğer Tadih hakkında açılan men' müdahale davasının cari muhakemesi sırasında:

Davalı Adil diğer namı Tadihin elyevm er olup tebligata salih bir şekilde; bulunduğu kit'anın posta numarasının tesbiti mümkün olmadıkça, dânen tebliğat icrasına karar verilmiştir. 23/5/941 Cuma günü saat 10 da bizzat muhakemede hazır bulunmadığı veya bir vekil göndermediği takdirde giyab kararı verileceği; tebliğ makamına kaım olmak üzere ilân olunur. 941/8

Malkara asliye hukuk mahkemesinden:

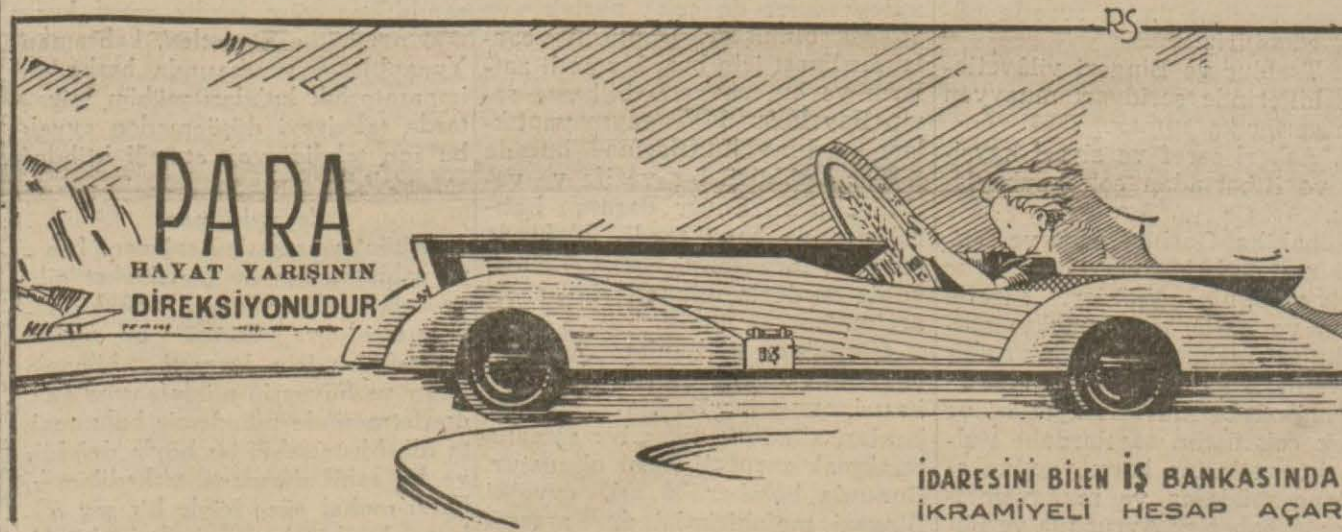
Malkaranın Cami atik mahallesinden İbrahim kızı eski hapislane gar. diyanı Fatma Aysel tarafından; aslen Edirneli olup Bursanın Çeltik köyünde peynircilik yapan Hüseyin namı diğer Hüseyin aleyhine zina sebebiyle açılan boşanma davasının cari muhakemesi sırasında:

Müddeaalayh gösterilen adreste bulunamamış ve ikametgâhi meçhul kalmış olduğundan dânen tebliğat yapılmasına karar verilmiştir. 13/5/941 Salı günü saat 10 da muhakemede hazır bulunmadığı veya bir vekil göndermediği takdirde hakkında giyab kararı verileceği; tebliğ makamına kaım olmak üzere ilân olunur. 941/69

RADYO

ÇARŞAMBA 16/4/1941

8: Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.18: Hafif müzik (Pl.), 8.45: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Halk türküleri, 13.20: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Konçerto (Pl.), 18.30: Konuşma, 18.45: Çocuk saati, 19.15: Çocuklar için musiki, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Ziraat takvimi, 19.50: Geçid programı, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Saz eserleri, 20.10 Konuşma, 21.25: Koşma ve semailer, 21.45: Riyaseticumhur bandosu, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Cazband (Pl.).

T. İŞ BANKASIKüçük tasarruf hesapları
1941 İKRAMIYE PLANI

Kesideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	— 2000.— lira
2 » 1000 »	— 3000.— »
3 » 750 »	— 1500.— »
4 » 500 »	— 2000.— »
8 » 250 »	— 2000.— »
35 » 100 »	— 3500.— »
80 » 50 »	— 4000.— »
300 » 20 »	— 6000.— »

Devlet Demiryolları işletme U. M. den :

Muhammen bedeli 17.500 (on yedibin beş yüz) lira olan Haydarpaşa, Eskişehir, Ankara teleemprimör tesisatı 26/5/1941 Pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (1312.50) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme Dairesinden, Haydarpaşa'da Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. «2719»

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan

61 No. lu ilân — Hazır erkek ve çocuk gömleklerine bütün perakende tuhafiyi mağazaları için maliyet üzerinden azami % 30 kâr haddi tesbit edilmiş olduğu ilân olunur. «e2993»